

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Številka: 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K,
 nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasitvi
 poslana ter notica isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavšalno
 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravitelstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Smalnova
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 314.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan K 180—
 polletno 90—
 3 mesečno 45—
 1 15—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Prodajništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 314.

Dopise sprejema se po pošti in z dodatno frankirano.
 Reklame se ne vračajo.

Posamezna številka velja 1 krono.
 Poštnina plačana v gotovini.

Dr. Fr. Ilešič:

Poljska in slovanska realnost.

Začetkom maja smo priredili v Ljubljani poljsko Akademijo, ki je prav dobro uspela. Z Akademijo se je poslal pozdrav predsedniku poljske republike, Pilsudskemu, ustvaritelju in voditelju poljske armade, ki je prav takrat začela prodirati (v zvezi z Ukrajino) proti boljševiški Rusiji.

Jaz sem žal en dan pred Akademijo moral odpotovati v Zagreb in se torej nisem mogel udeležiti prireditve. Tudi nisem slutil, da se bo poslal tak telegram. Češki listi, ki mi zamerjajo moje „polonofilstvo“, pa so me radi te Akademije imenoma napadli. Zato smatram za svojo dolžnost, da širši javnosti razložim našo poljsko orijentacijo.

Glavna točka moje razlage bo ta-le: Poljaki so močan realen faktor v slovanskih računih. Kdor bi ta faktor prezrl, bi se uračunal. Prav za prav sploh ne bi računal, ampak sanjaril bi in ta njegova romantika bi se mu prej ali slej maščevala (osvetila).

Ta slovanski faktor je bil dosle Jugoslovancem skoro neznan; zato se mu sedaj morda mnogi čudijo, ko stopa pred nje.

Do leta 1918. smo vedeli o Poljaki le dvoje. Prvič, da je Kolo poljske, ki je reprezentiralo bivšo Galicijo v dunajskem parlamentu, podpisalo avstrijske vlade. Obsodili smo ga; nismo pa pomislili, koliko avstrijskih vlad smo podpirali tudi mi Jugoslovenci, in nismo vedeli, da so Poljaki videli v Avstriji vedno le začasen svoj dom, ki se bodo iz njega sigurno rešili (mi pa smo tako dolgo verjeli v večni obstoj Avstrije!). Drugič: iz zgodovine smo vedeli, da so se Poljaki proti Rusiji večkrat spuntali; a zakaj so se bunili, po tem nismo mnogo povpraševali.

Punt proti Rusiji ni mogel najti prostora v mislih onih zastopnikov manjših slovanskih narodov, ki so menili, da je mogoče, vse Slovanstvo tudi politično združiti, in sicer seveda pod vodstvom najmočnejšega slovanskega naroda, naroda ruskega. Dobri Jugoslovenci, ki so vedeli, da smo Jugoslovenci v vseh časih kazali želje, se ujediniti med seboj, so se morda vprašali: Zakaj bi se pa ne ujedini tudi Poljaki in Rusi in morda še Čehi?

Bili so taki moške mnogo bolj sanjarji nego pesnik Slovanstva Čeh Kollár, ki je še pred 100 leti dosti kritično ločil 4 slovanske jedinice: rusko, poljsko, češko in jugosloven-

ske. (O Bolgarih se je takrat še malo vedelo). Do te slovanske četvorice je moral priti, kdor je poznal slovansko prošlost. Sedanjost kaže, da Kollár ni družil ne preveč in ne premalo.

Poljska je posebna enota v okviru Slovanstva, in sicer za Rusi najmočnejša; zakaj Poljaki je okoli 28—30 milijonov. Poljska slovanska enota ima svojo 1000letno državno tradicijo in svojo silajno umetniško kulturo. Obe, poljska državnost in umetnost, nista bili morda skriti pojava v kakem kotu evropskem, ampak sta segali globoko v življenje vse Evrope. Ko so trije vladarji nemškega rodu, namreč pruski Friderik, rusko-nemška carica Katarina in avstrijska cesarica Marija Terezija, pred več kot 140 leti začeli nasilno deliti poljsko državo, so razsodni državniki čutili, da se je storil velik greh, in so že naprej slutili jezo osvete. In res, vsi trije so odleteli v svetovni vojni: pruski kralji (nemški cesar), ruski car in avstrijski cesar. Poljska pa je vstala kot svobodna država.

Ruski carji niso videli, da se taka državna individualnost, kakor je Poljska, kratkoma ne da podvreči. Bismarck je bil dalekovidnejši, ko se je 1866. bal, pridružiti Nemčiji še Češko; vedel je, da bi taka »pridobitev« bila izguba. Ne pravim, da se Poljaki v nekih dobah ne bi bili morda mogli napram Rusiji drugače vesti; ali sigurno je, da je postopanje ruskih carskih vlad v poljskih dušah delovalo, kakor orgije samega nekla. Car = vrag! — to je bila enačba velikega Mickiewicza. Pred 20. leti se si mogel priti v poljsko družbo, kjer ti je malone vsak član mogel povedati, da je bil njegov oče ali ded ustrelen ali v Sibirijo prognan.

Vse to navajam le, da bolje razumemo poljsko dušo. Vse to je na minilo. Dandanes je za nas važno le dejstvo: Samostalna velika Poljska obstoja. S tem dejstvom moramo računati, mi, pa tudi Rusi. Usodna zmota bi bila, izgubiti se iznova v starih mislih ter si to dejstvo nekako prikrivati ali ga izkušati zatajiti. Bili smo mi Jugoslovenci in Čehi vaenli, v Poljaki videti le nekake slovanske puntarje, ki ogrožajo edino slovansko velesilo. Rusijo: gledali smo na Poljake ne naravnost, ampak preko ruskega prestola in smo s tem zapadli v zmoto tega prestola, ki ni poznal ali ni uvaževal — dejstev. Neizogibno je, da na severu poleg Rusov in poleg Čehov priznavamo

kot tretjo enoto, državo poljsko, samostalen poljski narod. To je slovanski realizem; vse drugo bi bilo neréalno.

Mnogim Rusom ali Čehom bo morda težko, svoje zgodovinsko mišljenje nadomestiti s takim mišljenjem sedanosti; ali če smo izpreobrili svoje misli o drugih stvarih: jih bomo morali in mogli izpreobriniti tudi v poljski točki.

Moje polonofilstvo ni negacija Čestva niti Rusovstva, marveč je

afirmacija polistva poleg njih. Moje polonofilstvo ni toliko kakor dvojen slovanski »minus«, ampak je en slovanski »plus« več. In ta plus moramo dandanes tem bolj poudarjati, čim bolj smo doslej pozabljali nanj.

V tem smislu jaz razumem naloge »Društva ljubiteljev poliskega naroda v Ljubljani«, ki še eksistira, in sličnih društev, ki se šele snujejo v Jugoslaviji.

Zakaj so boljševiki močni?

(Izpod peresa ruskega rodoljuba.)

Mnogo se je že pisalo o boljševizmu. Dokazala se je nesmiselnost njegovega programa, opisovala so se zločinstva njegovih prvakov. Rusija, nesrečna zemlja komunističnih eksperimentov, leži izcrpana, razbita na tleh kot dokaz dobrot, ki jih nosi komunizem državam.

Kljub temu ima komunizem svoje pristaše, kljub temu se najdejo ljudje, ki verujejo v objubljeni raj in kljub temu imamo še ljudi, ki hočejo to strupeno drevo presaditi v zapadno Evropo.

Temelj komunizma ni političen, ni ekonomičen, marveč je psihološki. Homines facile credunt, quod sperant. (Ljudje radi verjamejo, češar se nadejajo.) Po vomi išče utrujeno človeštvo mirno deželo bodočnosti, kjer take grozovitosti niso mogoče, kjer morejo vsi živeti svobodno, mirno in zadovoljno. Ljudstvo hrepeni po raju, kakor v pravadnem času, hrepeni po zlati dobi, zahteva plačila za vse trpljenje in za žrtve, ki so jih morali vsi razredi enakomerno nositi. S splošno brambno dolžnostjo je vstopilo vse ljudstvo aktivno v državno skupnost ter se je začelo zavedati svoje sile — realne vojaške sile. Zato hoče biti sedaj gospod ter preurediti po svoji volji državo in družbo.

Družba je izpodkopana, stare vlade nosijo težko breme starih dolgov in odgovornost za svetovno vojno. Danes noče nobeden vedeti, kdo je prišel: vsi so v očeh narodov skrivni. Od tod nezaupanje, od tod sovražnost proti vsem vladam in vladarjem.

Kredit meščanske družbe je globoko omajan, družba je finančno in moralno pred bankrotom. Skandalozno obogateneje spekulantov med vojno je uničilo spoštovanje pred pošteno privatno posestjo in veselje do poštenega dela. Kakor pravilica se sliši danes, da moraš zbirati zaklade s pridnostjo in varčnostjo. Na hip hoče biti vsak bogat. In to obetajo

ljudstvu s svojim prevratom komunisti. Zadnja desetletja je prevladoval trgovski duh. Buržuazija je sama z dejanji učila, da je materialno blagostanje smatrati za zadnji cilj. Sedaj hoče tudi ljudstvo uživati materialno srečo in noče ničesar več slišati o morali.

Če se hoče današnja družba braniti, če hoče rešiti državljanski red in z njim moralo, vedo in kulturo, potem se mora povrniti k idejam, ki so zgradile to družbo in to kulturo. Ustvariti mora ideale, ki imponirajo ljudstvu in pokazati mora, za katere se more mladina vnmatt. Samo formalno pravo ne zadostuje; strah pred revolucijo, vztrajanje pri starih navadah, jeza nad uničenjem, sovraštvo do nasprotnikov, to ničesar ne vstvarja, tu ni duha svobode, to ne gradi novega sveta. Zato se obrača ljudstvo do novih prorokov, do krivih kristjanov, ki mu obetajo novo zemljino in nebo; in napačna slika o blaginji vpliva tem lažje na poslušalstvo, čim bolj je bilo vajeno videti svetlega Boga samo v materialnem dobru.

Kdor se hoče ustaviati tem zapeljivcem ljudstva, mora ljudstvu pokazati visok ideal, ne samo ideal življenja, marveč tudi žrtve, toda enakomerne za vse razrede. To mora biti ideal, ki zraste preko države, preko družbe, ki leči vsako pravo budo in vpoštevava vsako pravstveno stremljenje. Ohraniti si mora civilizacijo, ne sme si pa iz nje napraviti fetiša, dati mora ljudstvu kruha, pred vsem pa moralo, vzbuditi mora duha bratstva, samozatajevanja in napredka, kakor je to storilo kristjanstvo v svojih prvih početkih.

Če pa bo meščanska družba samo visela na starih formah in če ne more vzgojiti novega duha, potem je konec prave kulture in svobode. Če pa ne boste iskali moralnega duha, morali boste poiskati zunanjo silo, da vzdržite svojo vladno še nekaj časa.

Ali pa more roditi komunizem tak ideal? Nikakor ne. Komunizem je grobo čuten, zametuje vsako moralno ter vsiljuje s terorjem ljudstvu svojo silo. Tak je zavladal v Rusiji s pomočjo tujecev, Kitajcev, Litvincev, Madžarov, — kot nov cazarizem, ki je uničil vsako pravstveno in versko gibanje v ljudstvu ter napravil iz dežele namesto raja puščavo.

Ustvarjajoča beseda ne izhaja od političnih mogotcev in demagogov. Dobra beseda mora to biti in slediti ji mora v resnici tudi dejanje. Samo onemu bo ljudstvo zaupalo, ki bo delal za blagor ljudstva in v pričo ljudstva. In ta velika beseda se mora neprestano ponavljati:

V začetku je bilo dejanje.

N. Jezerski.

Protičev načrt ustave.

Min. Protič je izdelal načrt za drž. ustavo. Po tem načrtu sestavljajo narodno predstavništvo poslanci, ki jih narod svobodno voli z občin, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem. Člani kraljevske hiše ne morejo kandidirati za poslance. Uradniki in vsi, ki se nahajajo v državnih službi, učitelji in predsedniki občin, izgube, ako bi bili izvoljeni in sprejeli poslanski mandat, svojo državno pozicijo. Svoj uradni položaj pa obdrže: ministri, državni svetniki, člani kasacijskega sodišča, člani glavne kontrole in vseučiliški profesorji. Narodni poslanec ne more biti istočasno tudi državni dobavitelj ali državni podjetnik, niti ne more biti drugače z državo v kaki poslovni zvezi. Protičbe proti izvolitvam poslancev morejo vlagati samo zastopniki kandidatih listin v dotičnih volilnih enotah, in sicer v roku 14 dni po objavljenem izidu volitev. O pritožbah odloča kasacijsko sodišče. Narodno predstavništvo more sklepati polnomočno le, ako je prisotna najmanj tretjina poslancev celokupnega števila. Za polnomočen sklep je potrebna večina glasov prisotnih poslancev. Dolžnost poslancev je, da redno prihajajo k sejam in da sodelujejo pri delu v narodnem predstavništvu. Vsaka odsotnost poslancev pri sejah se brez odobrenja narodnega predstavništva, bodisi s kakršnokoli opravičbo, mora smatrati kot neizpolnjevanje poslanskih dolžnosti. Poslanec ne more iz političnih razlogov opravičiti nesodelovanja pri sejah ali sploh pri delu narodnega predstavništva. Te svoje razloge more motivirati samo z ostavko. Predsednik parlamenta ugotavlja, ali je pri sejah zadostno število poslan-

Fran Govekar:

Soltanje.

(Dalje.)

XII.

Čudesno! Po čisto pomladnih solnčnih dneh nenadoma nova zima. Že ves dan je snežilo. Holme in hribe okoli Idrije je pokrival debel sneg, mestece v globokem kotlu je tonilo v blatu in brozgi, od severa pa je brila ledena burja.

V stanovanju rudarskega nadzornika Jožeta Krausa je bilo toplo in prijetno.

Na gradu v drugem nadstropju je imel štiri sobe, iz katerih se je videlo doli na trg in na župno cerkev sv. Barbare. Zadovoljno in zložno je živel z ženko Rožo, ki mu je narodila petero lepih in nadarjenih otrok.

Se mladenič je prišel Kraus v Idrijo k rudarskemu uradu. Bil je kot mraviša marljiv pa pohleven uradnik.

Njegov ded in njegova babica sta bila še žida ter sta v Leopoldovem na Dunaju kramarila s starinami. A zatajila sta vero pradedov, sprejela krst v katoliški cerkvi in vzgojila vse otroke v novi veri, ki jima je donesla najboljši blagoslov.

Njun najstarejši sin Leon je bil že ugleden dunajski trgovec. Preselil se je iz židov-

skega okraja za minoritsko cerkev in odprl lepo trgovino. Kmalu je bil pri gospodih patnih najljubši gost.

Njegov drugi sin, Jožef, je postal državni uradnik in je dobil službo pri rudarski gospodski v Idriji.

Vse najlepše lastnosti židovskih pradedov je prinesel Jožef s seboj. Zato so ga imeli radi v uradu in v mestu. Čez par let se je oženil s plavalaso Idrijanko Rožo Šlibarjevo ter je živel z njo življenje solidnega zakonca in očeta. Gosti, črni, kodrasti lasje, velike, črne, nekoliko srepe oči, obilni, orlovsko zaviti nos, ostr, malce hripavi glas, zlasti sklonjeno telo in ploskonožna hoja pa so izdajali semitsko pleme in kri, dasi je bil dober katolik.

Roža, njegova žena, je bila srečna z njim, saj ji je bil najboljši soprog. Izročal ji je točno ves zaslužek in bil je zadovoljen z vsem, kar mu je nudila njena skrb in ljubezen. Učiteljska hči je bila Roža, dovolj izobražena ter vzgojena v strahu in spoštovanju pred Bogom in cesarjem. Hranljiva in skromna gospodinja, poleg tega pa zdrava, krepka, rdeča ko roža in vedre, vesele duše.

V vsej Idriji ni bilo žene, ki bi znala bolje kuhati in varčnejše gospodinjiti, — ni bilo pa tudi nobene, ki bi imela toli bujne, dolge in goste lase. Kakor zlat plašč so jo zagrinjali, kadar jih je razočane spustila po hrbtu, in so

gali so ji do kolen. V te lase se je zapletlo marsikako mladeniško srce, a Jožef Kraus je postal njen mož. Bil je med snubci najljubeznivejši, najizobraženejši. Imel je cesarsko službo, ki ga je dobro živila in mu dajala največji ugled. Naglo je napredoval v službi in po dvanajstih letih je bil že rudarski nadzornik ter je stanoval na gradu, kjer so prebivali le najuglednejši rudarski uradniki. V pritličju je imel pisarno in lahko mu bilo vsak čas priteči k svoji lepi ženi in k svoji deci.

Tistega dne — bilo je v četrtek, 23. marca 1797. leta — pa je imela Roža hude skrbi ko še nikoli.

Ze nekaj tednov je begal vso Idrijo tesnoba nemir. Po pisarnah so delali razburjeno noč in dan, iz Ljubljane in iz Gorice so prihajali kurjaci, iz Idrije pa so urno odvažali živo srebro in cinobar na voze, ki jih je vlečla dolga vrsta konj in volov.

»Francosi se bližajo deželi in mogoče je, da pridro celo v Idrijo!« se je razglasilo.

Jožef Kraus je imel zatorec ogromno dela in včasih ni stegnil niti obedovati niti večerjati.

Zjutraj navsezgodaj se je med svečanim zvonjenjem vila iz cerkve sv. Barbare po mestu dolga procesija. Vsa duhovščina, vse uradništvo, ravatelj Gerstori in nadzornik Kraus, vse žene, dekleta in otroci, za njimi pa vsi ri-

dariji v uniformah so stopali v brezkončni vrsti visoko tja gori k cerkvi sv. Antona.

Na glas so molili, da bi ljubi Bog odvrnil od mesta šibo vojne in zabranil pot v Idrijo Francozom. Vse mesto je ležalo na kolenih pred izpostavljeno monštranco in prosilo s koprničim srcem in drhtečo dušo pomoči in rešitve.

Ko pa se je vračala procesija s strmega hriba, je začelo snežiti v gostih, debelih kosih in hipoma je bila vsa okolica bela kakor v najhujši zimi. In snežilo je zdržema ves dan. Kmalu so bili visoko zameteni vsi poti.

»Sv. Anton je uslišal naše prošnje! Rešen je rudnik! Rešena je Idrija! Nihče ne more do nas, ako nima kreljut, da preleti hribe in doline kakor orel!« so se radovali Idrijčanje.

»Sv. Ahac nam je Idrijo ustvaril, sv. Anton pa nam jo je ubranil... češčeno bodi njuno ime!« so molile Idrijčanke.

Tega dne ni bilo Krausa sploh nič domov. V pisarni je Roža zvedela, da se je odpeljal po cesti proti Vrhniki.

Po tej cesti, ki je z nje trideset rudarjev in mnogo kmetov odmetavalo sneg, so namreč vozili rudniške blagajne in bratovsko skladišče ter čebre živega srebra in cinobra, zabojne najvažnejših aktov, kart in cerkvene dragocenosti.

cev. To konstatiranje se vrši pred glasovanjem, med glasovanjem ali po glasovanju. Lokalne uprave enot, pokrajin, okrožij in občin vrše vse posle notranje državne uprave, v kolikor zakon kaj drugega ne odreja. One so pravne osebe po javnem in zasebnem pravu. Skupščine krajev, uprav, enot se volijo z občinami, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem. Pokrajinske skupščine morejo urediti meje pokrajinske uprave s pokrajinskimi zakoni na podlagi poblastila zakona o ureditvi pokrajin ali drugih zakonov. Pokrajinski zakoni ne morejo predrugačiti ustave, niti državnih zakonov. V primeru nesoglasja med državnimi in pokrajinskimi zakoni je veljaven vedno državni zakon. Pokrajinski odbor pripravlja predloge pokrajinskih zakonov, ki se sklepajo potem v pokrajinski skupščini. Pokrajinske zakone podpisuje in objavlja pokrajinski namestnik. Ako državni svet ugotovi, da so ti zakoni v nasprotju z ustavo in državnimi zakoni, potem se ti zakoni ne morejo objaviti. Pokrajinski odbor more izdajati izvršilne naloge k državnim in pokrajinskim zakonom v okviru pokrajinske kompetence. Pokrajinski odbor more v onih primerih, kadar se ne more sestati pokrajinska skupščina, izdajati začasne pokrajinske zakone s privoljenjem pokrajinskega namestnika in sicer v vseh stvareh, ki se tičejo kompetence pokrajinske skupščine, razen proračuna. Pokrajinski odbor je najvišji izvršujoči organ uprave v pokrajini. Državna osrednja oblast pazi, da pokrajinske in druge kraljevske oblasti ne prekoračijo meje ustave in da ne delajo proti splošnim državnim interesom, da vrše svojo zakonito dolžnost. Kraljeva vlada vrši nadzorstvo nad krajevnimi upravami preko namestnika in preko posebnih organov in inspektorjev. Na čelu pokrajine stoji namestnik kralja kot vrhovna državna oblast v pokrajini. Namestnika pokrajine postavlja kralj na predlog ministrskega predsednika iz vrst rojakov. Na-

meščnika za Srbijo in Hrvatsko imata čin in plače državnih svetnikov. Namestnik predseduje pokrajinskemu odboru ter ima pravico prisostvovati in govoriti v pokrajinski skupščini. Istotako ima predsednik pravico, da ustavi izvrševanje sklepov skupščine odbora, ako so nasprotni ustavi, državnim zakonom in uredbam. Proti tem sklepom je mogoča pritožba na državni svet. V vseh pokrajinah obstoja administrativno sodišče prve stopnje. Člane izbira pokrajinska skupščina.

Načrt ustave z dvema zbornicama ima 201 člana. V tem načrtu se nahajajo v glavnem samo odredbe za senat, v ostalem pa se zлага s prvimi načrtom. Senat bo tako - le sestavljen: iz 62 senatorjev, katere volijo pokrajine proporcionalno po številni moči prebivalstva in 68 senatorjev, katere volijo industrija, trgovina, obrtniki, delavci in poljedelske zadruge, od katerih vsak voli po 7 senatorjev, ter vseučilišča v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani vsako po enega senatorja. Volitve senatorjev v pokrajinah se bodo vršile po načelu razmerja v Narodnem predstavništvu. Volilne listine se glasijo za vsa pokrajino. Mandat senatorjev traja šest let. Vsaka tri leta se senat obnavlja z volitvijo novih članov v eni polovici volilne enice. Za senatorje morejo biti voljeni oni, ki so dopolnili 40. leto in ki so državljani kraljestva SHS. Od senatorjev, ki jih volijo pokrajine, morata imeti dve tretjini diplome o dovršeni fakulteti. Senat se sestaja istočasno, kakor poslanska zbornica. Senat se nikakor ne razpušča. Predlog, ki ga je sprejela ena zbornica, se pošlje na dnevni red druge zbornice. Ako ga sprejme tudi druga zbornica v celoti brez izpremembe, se smatra, da je predlog sprejet v Narodnem predstavništvu. To so v ustavnem načrtu gosp. Protiča glavne novosti. Vse druge odredbe se zlagajo v glavnem s predpisi srbske ustave od 5. junija 1903.

Telefonska in brzojavna poročila.

KLOFAČ NE BO IMENOVAN ZA POSLANIKA V BEOGRADU.

Dunaj, 8. junija. Vodja čehoslovaškega presbiterija na Dunaju je noblaščen izjaviti, da so vse vesti o imenovanju bivšegabrambnega ministra Klofača za poslanika čehoslovaške republike v Beogradu izmišljene.

DALMATINSKA VLADA IN SOKOLSKI ZLET.

LDU, Split, 8. junija. Dalmatinsko pokrajinsko vlado bodo zastopali na praških slavnostih dr. Desnica, inž. Senjanovič in pristaniški glavar Stipanovič.

POVRATEK NAŠIH VJETNIKOV IZ SIBIRIJE.

LDU, SPLIT, 8. junija. Dne 3. t. m. je prispel v Gruž iz Vladivostoka transport naših vjetnikov iz Sibirie. Med njimi je 23 častnikov in vojakov in 180 civilistov. Takoj, ko je parnik odplul iz Vladivostoka, se je polavila na njem pegavica in osepnice. Bolniki so se izkrcali v Hongkongu, kjer je bil tudi parnik desinficiran. V Gruž je dospelo vse osebe transporta zdravo, samo dva invalida sta bila oddana v vojaško bolnico.

D' ANNUNZIO NI ZASEDEL SUŠAKA!

LDU, Reka, 7. junija. D' Annunziov kabinet je izdal nastopni komunique: Gotovi listi so prinesli in tendenciozno komentirali vest iz ju-

slovanskih virov, da so reške čete zavzele Sušak in Čavle. To se ni dogodilo nikdar. Teritorij med Rečino in okupacijsko črto pri Bakru je v rokah italijanskih rednih čet, ki z reškimi četami niso imele nikdar nobene spora. Edini sponad, ki na se ne sme slikati kot tendenciozen, se je dogodil 26. maja. Vprizorila ga je skupina demonstrantov, v kateri so bile vojaške in civilne osebe in ki so po kratki šetnji z godbo za trenotek vstopile na ulice predmestja in se vrnile na Reko; spremljal jih je del sušaškega prebivalstva, ki je s tem svojim činom pokazal samo svojo simpatijo, pridružilo se demonstrantom. Ni se zgodilo ničesar drugega, kakor nedolžna manifestacija ljudskega entuziazma. Pri tem je toliko res, da redne čete sploh niso intervenirale.

GARIBALDI ZASEDE ZADAR?

LDU, Split, 8. junija. »Novo Dobro« poroča iz Zadra, da je na zborovanju, dne 2. junija izjavil mestni načelnik Zilliotto, da mu je general Garibaldi obljubil, da bo, ako treba v primernem trenutku okupiral Zadar s 1000 in več legionarji.

ITALIJANSKI »PATRIOTJE«.

LDU, Reka, 8. junija. Po vesteh iz Rima so zasledili v ministrstvu za osvobodene dežele, med katerimi štejejo tudi Istro in Dalmacijo, velika poverljivost. Zaprli so 30 uradni-

stev. Preiskava se nadaljuje in se sploten vanjo tudi mnogo uradnikov iz drugih ministrstev.

DOGODKI V GRADCU.

LDU, Gradec, 8. junija. (DKU.) V zvezi s dopolnitvami demonstracijami se se večeraj popoldne strale v mestu velike množice. Prišlo je do izgrediv, pri katerih so insultrali stražnike. Deželna vlada je odredila izpraznitve notranjega mesta in dala po stražnikih, orožništvu in ljudski brambli zapreti notranje mesto. Na Annenstrasse je vdorlo več sto oseb v kino »Annenhof« in povzročilo veliko škodo s tem, da je oplenilo garderobo, bufet, gledališki prostor in blagajnice. Ob 7. zvečer je pričela množica, med katero se je nahajalo mnogo neobraslih mladeničev, ogroziti orožniški oddelki, ki je zanimal glavni most. Metali so na orožnike kamene in jih poskušali prileteti. Poveljnik oddelka je bil prisiljen dati povelje za streljanje. Dve osebi sta bili na mestu mrtvi, mnogo pa težko ranjenih. Ranjence so prenesli v bližnjo bolnišnico usmiljenih bratov in v deželno bolnico. Do danes je 11 mrtvih, težko ranjenih okoli 15. Po streljanju se je množica razkropila, a se je zopet zbrala na glavnem trgu in zmerala orožnike. Demonstranti, med katerimi so se posebno izkazali komunistični elementi, so korakali pred dom socialnodemokratske stranke v Mariengasse z namenom, vdreti v poslopje. Odposlanstvo socialnodemokratske stranke se je podalo k deželni vladi in protestiralo proti rabo orožja, ter zahtevalo strogo preiskavo, ali je bilo povelje za streljanje opravičeno ali ne. O polnoči je deželna vlada odnukala orožniški oddelki od mestnega mosta in ga nadomestila z oddelkom oboroženega delavskega bataljona in z ljudsko brambo. Demutacija pod vodstvom socialnodemokratskega deželno-zbornskega poslanca Neufussa se je podala k policijskemu ravnatelstvu, da bi iznosovala, da se demonstranti, ki so bili aretirani tekotom popoldneva in večera, izpuste. Ugodilo se jim je v toliko, da so izpustili one, ki sicer niso zakrivil drugiga, kakor to, da so sodelovali pri rabu. Ko so to javili ostankom ljudstva na mestnem mostu, so se razkropili tudi ti in straža je morala biti ob dveh zbirali odnukalica. Tekotom večerajnih izgrediv je bilo šest mož varnostne straže težko poškodovanih. Kakor je bilo mogoče doznati, niso obmetavali demonstranti orožniškega oddelka samo s kamenjem, ampak so streljali nanje tudi iz samokresov. Danes donalno vlada v mestu popoln mir. Trgi so prazni, ker hranevalci niso razstavili svojega blaga. Od večeraj je že ves čas slabo vreme. »Arbeiterville« opozarja prebivalstvo, naj bo razsodno in pozivlja starše z otrokom na to, da je bilo večeraj med izredniki videti tudi jako mnogo nedoraslih mladeničev in otrok, naj otrok ne rušičalo na ulice. Časopis zvrta vsvo odgovornost večerajnih dogodkov na grobko monarhistične in antisemitične hujšakce.

NOVI ZAKONI NA ČEŠKEM.

Praga, 8. junija. Vlada je danes predložila parlamentu dve novi zakonski predlogi. Prva se bavi z razpisom novega državnega posojila in z zamenjavo vojnega posojila ter določa: Občnokoristnim zavodom se prevzame vojno posojilo za 65%, privatnikom za 50%. Istotako smejo podpisati novo državno posojilo zavodi s polovico, privatniki pa s četrtino v vojnem posojilu. Druga zakonska predloga se bavi z ustanovitvijo zunanjetrgovinskega ministrstva, ki naj prevzame v svojo oskrbo vso izvozno in uvozno trgovino.

DEMISIJA NEMŠKE VLADE VSLED IZIDA VOLITEV.

Berlin, 8. junija. Doslej je znan izid volitev iz 331 volilnih okrajev. Izvoljeno je: 96 večinskih socialistov, 68 neodvisnih, 54 pristašev nemške ljudske stranke, 54 pristašev centroma, 48 nemških nacionalcev, 41 demokratov, 13 pristašev bavarske ljudske stranke in 2 komunisti. Vlada je iz izida volitev izvajala konsekvence in podala demisijo, ki je bila sprejeta. Zagotavlja se, da bo prevzel naloge, sestaviti novi kabinet Müller, koalicijske pa se mu najbrže ne bo posrečilo doseči, ker neodvisni ne gredo v vlado. Skoraj gotovo bo vsled teh težkoč prišlo do tega, da se bo sestava novega kabineta

BEROLIN, 8. JUNIJA. DOLJE JE ZNAN IZID VOLITEV IZ 331 VOLILNIH OKRAJEV.

Izvoljeno je: 96 večinskih socialistov, 68 neodvisnih, 54 pristašev nemške ljudske stranke, 54 pristašev centroma, 48 nemških nacionalcev, 41 demokratov, 13 pristašev bavarske ljudske stranke in 2 komunisti. Vlada je iz izida volitev izvajala konsekvence in podala demisijo, ki je bila sprejeta. Zagotavlja se, da bo prevzel naloge, sestaviti novi kabinet Müller, koalicijske pa se mu najbrže ne bo posrečilo doseči, ker neodvisni ne gredo v vlado. Skoraj gotovo bo vsled teh težkoč prišlo do tega, da se bo sestava novega kabineta

LDU, GRADAC, 8. JUNIJA. (DKU.)

Za danes donalno sklicana seja štaterskega deželnega zbora je bila v znak žalosti nad večerajnimi dogodki po nagovoru deželnega glavarja dr. Rintelena zaključena. Deželni glavar je dejal med drugim: »Danes stojmo vsi pod strašnim vtisom dogodkov večerajšnjega dne. (Poslanci se dvignejo raz sedežev.) Nekateri neodgovorni elementi so zlorabili za-

lošni položaj ljudstva v svoje zločinske namene in so izigrali osebe, ki so se deloma nezavedajoč se posledice dale zapeljati do kaznivih dejanj. Obžalujemo smrtne žrtve in sočustvujemo z ostalimi in z ranjenci. Natančna preiskava je že uvedena. Pojasnila bo, kar je potrebno, nakar se bo nastopilo proti krivcem z vsemi zakonitimi sredstvi. Deželna vlada si je svesta svoje dolžnosti. Mir in red se morata na vsak način ohraniti in ima vlada v to tudi dovolj sredstev na razpolago. Na prebivalstvo stavljam nujen poziv in prošnjo, da podpira deželno vlado pri čuvanju miru in reda.«

ŽRTVE IZGREDOV V GRADCU.

Gradec, 8. junija. Pri večerajšnjih izredih, ki so trajali pozno v noč je bilo ustreljenih 12 oseb, 23 je težko ranjenih. Število lahko ranjenih ni znano.

AVSTRJSKO - JUGOSLOV. POGAJANJA.

LDU, Dunaj, 8. junija. Dunajski korespondenčni urad javlja iz Beograda: Avstrisjska državna tajnika dr. Löwenfeld - Russ in Paul ter sekcijski načelnik Riedl so bili pri svojem prihodu v Beograd sprejeti vrhu avstrisjskega pravniškega lezacijskega svetnika Hoffingera po trgovinskem ministru in zastopniku zunanjega ministra dr. Niščiću in po ministru za promet dr. Korošcu, katerima je ministrski svet poveril vodstvo pogajanj z avstrisjskimi državnimi tajnikoma. Določili so najprej program pogajanj. Sestavili so dve komisiji in sicer eno, ki naj bi obravnavala konkretna vprašanja, dohaja živil na eni strani in industrijskih izdelkov na drugi strani. Obe stranki sta nondarjalno stremlele na vzpostavitev normalnih trgovinskih odnošajev v okviru kolikor mogoče prostora prometa. Obolstranski referenti so že začeli posvetovanja v komisijah. Razen tega na je imel državni tajnik za ljudsko prehrano dr. Löwenfeld - Russ razgovor z ministrom za prehrano Jollićem in državnim tajnik za promet Paul z ministrom za promet dr. Korošcem. Pogajanja bodo končana preikone tekotom tedna.

NOVI ZAKONI NA ČEŠKEM.

Praga, 8. junija. Vlada je danes predložila parlamentu dve novi zakonski predlogi. Prva se bavi z razpisom novega državnega posojila in z zamenjavo vojnega posojila ter določa: Občnokoristnim zavodom se prevzame vojno posojilo za 65%, privatnikom za 50%. Istotako smejo podpisati novo državno posojilo zavodi s polovico, privatniki pa s četrtino v vojnem posojilu. Druga zakonska predloga se bavi z ustanovitvijo zunanjetrgovinskega ministrstva, ki naj prevzame v svojo oskrbo vso izvozno in uvozno trgovino.

DEMISIJA NEMŠKE VLADE VSLED IZIDA VOLITEV.

Berlin, 8. junija. Doslej je znan izid volitev iz 331 volilnih okrajev. Izvoljeno je: 96 večinskih socialistov, 68 neodvisnih, 54 pristašev nemške ljudske stranke, 54 pristašev centroma, 48 nemških nacionalcev, 41 demokratov, 13 pristašev bavarske ljudske stranke in 2 komunisti. Vlada je iz izida volitev izvajala konsekvence in podala demisijo, ki je bila sprejeta. Zagotavlja se, da bo prevzel naloge, sestaviti novi kabinet Müller, koalicijske pa se mu najbrže ne bo posrečilo doseči, ker neodvisni ne gredo v vlado. Skoraj gotovo bo vsled teh težkoč prišlo do tega, da se bo sestava novega kabineta

morala poveriti vodji centruma Trimbournu.

ITALIJANI ZAHTEVAJO AVTONOMIJO JULIJSKE BENEČIJE.

Tret, 7. junija. »Secolo« zahteva ob priliki razkritja vedno večjih gojilij v upravi »odrešenega ozemlja« decentralizacijo državne uprave in pravi med drugim: Kdor je bil v zadnjem času v odrešenem ozemlju, ta pozna vtise, ki jih je napravila italijanska uprava na ondoto prebivalstvo. Isto zahteva tudi »Piccolo« s pristavkom, naj se vendar že enkrat reši vprašanje obliubljene avtonomije v zasedenem ozemlju.

SOLNOGRAD ZA RIKLOPITEV BAVARSKI.

Solnograd, 8. junija. V današnji seji solnograškega deželnega zbora je sporočil deželni glavar, da stoji vlada prej ko slej trdno na svoji zahtevi, da se priključi cela Solnograška Bavarski, ker vidi le v tem edino rešitev iz splošnega gospodarskega pogiba.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

LDU, Berlin, 8. junija. (DKU.) Iz Stuttgarta javljajo: Mandati za novovoljeni deželni zbor so razdeljeni tako-le: demokrati 15, centrum 4, socialni-demokrati 17, nemški nacionalci 23, nemška ljudska stranka 14, neodvisni 17, meščanska stranka 10, kmetska zveza 18. Komunisti niso dobili nobenega mandata.

FRANCIJA IN SOVJETSKA RUSIJA.

Pariz, 8. junija. Millerand je poslal francoskemu gospodarskemu zastopniku v Londonu noto, v kateri ga pooblašča, da pod nobenim pogojem ne prizna kakršnihkoli sklepov angleške vlade, ki bi merile za tem, da bi se priznala ruska vlada v Moskvi.

LLOYD GEORGE IN DOGOVORI Z RUSIJO.

London, 8. junija. V spodnji zbornici je premier Lloyd George podal senzacionalno izjavo glede svojih pogajanj z ruskim delegatom Krasinom. Izjavil je: Prevzemam polno odgovornost za moja pogajanja, ki streme za tem, da se zopet vzpostavijo trgovski odnošaji med Anglijo in Rusijo. Dovelj je ljudi, ki trde, da so v Rusiji nakopičene ogromne zaloge živil, ki so prinarjene za izvoz. Očitek, da se v Rusiji slabo vlada, nikakor ne more biti vzrok, da bi se Anglija odpovedala pravici pričeti z Rusijo pogajanja za vpoustavitev trgovskih zvez.

POGAJANJA S KRASINOM.

LDU, Pariz, 7. junija. (DKU.) »Daily Telegraph« poroča, da je odgovor, ki ga je dobil Krasin iz Moskve na 3 pogoje, katere je stavila angleška vlada, le v vprašanju osvoboditve angleških vojnih vjetnikov smatrati kot zadovoljiv. Kar se tiče ostalih dveh vprašani, namreč da se opusti bolševiška propaganda v zapadni Evropi in da se ustavi napadi proti angleškim interesom v orientu, meni moskovska vlada, da je njih izpolnitev odvisna od angleške intervencije pri Poljaki.

KRIZA V MADŽARSKI VLADI.

Budimpešta, 8. junija. V vprašanju razpustitve častniških legij doslej glasom poročil z merodajne strani še ni prišlo v vladi do sporazuma. Zato je vlada določila, da se jutri pred sejo skupščine vrše nova pogajanja in če ne pride do sporazuma, bo podala vlada demisijo, ki jo bo takoj naznanila v seji narodne skupščine.

Dr. Iv. L. - h:

V Pragi in Plzni.

Ko so nas prijatelji na praškem kolodvoru spraševali, kako smo se počutili na Slovaškem, nismo imeli besede, s katero bi jim bili izrazili svojo zadostno zadovoljnost nad vsem, kar smo videli. Slovaškija s svojim lepim dobrim narodom nam je bila najlepši spomin, ki smo ga prinesli s seboj. Prof. Denis piše, da bo zdravo za Čeha, ako se bodo včasih napili zdravega podkarpatskega zraka. To je resnica! Ta mlada zemlja osveži in poživi človeka.

Podaljšali smo svoje bivanje v Pragi za en dan, ker smo hoteli pogledati nekoliko po mestu in se posloviti od prijateljev. Popoldne smo bili povabljeni na predavanje v Masarykov »Akademiji dela«.

»Akademija dela« je moderna češka ustanova morda edina te vrste. Ustanovljena je bila z zakonom z dne 23. jan. 1920. Zakon je bil sprejet enoglasno. Namen »akademije dela« je organizirati tehniko t. j. organizirati vse delo tako, da se pospeši produkcija. Vse iznajdbe in poskuse na tehničnem polju skuša »Akademija dela« čim prej uveljaviti: izrabiti hoče bogastvo zemlje in naravne sile, da z njo povzdigne

blagostanje republike; istotako hoče sposobnost naroda organizirati tako, da se pospeši razvoj industrije itd. »Akademija dela« nosi ime prezidenta Masaryka, ki je daroval 1 milijon kron, da more razviti svoje delo. Poseben statut jo deli v več skupin; v teh skupinah so strokovnjaki, ki preiskujejo posamezne stroke tehnike in skušajo porabiti kaj se jim zdi važno za tehnični napredek (1. prirodozlovnost in zdravniška, 2. poljedelska in gozdarska, 3. stavbna tehnika, 4. strojna tehnika, 5. kemija, 6. nar. gospodarstvo in socijalizem). Posebna skupina ima nalogo propagirati misel »Akademije dela« v masi z raznimi predavanji, da se tako najširše vrste zavedajo dolžnosti do skupne domovine.

Ta skupina je priredila predavanje v biografu »Svetozor«. Prav zadovoljni smo bili, da smo si ga ogledali. Naj omenim, da je naslov »Akademija dela« (dasi izgleda zelo moderno) vzet iz časov pred 800 leti, ko je Komensky prišel v London (1641) in je pred angleškim parlamentom predlagal, da naj se osnuje »Akademija dela«, ki premaga vojno in ustvari človeštvo raj na zemlji. Na podlagi svoje pansionije Komensky podal načrt, kaka arca bi bila za vse, ko bi znanstveniki in učenci odločevali v državah in bi

se države ravnale po njih modrih nasvetih.

Angleški parlament je imel takrat svoje države in ni mogel izpolniti načrtov tega velikega Čeha, ki je do l. 1670 taval po Evropi in povsod razglašal nazore o novem življenju, ki jih komaj danes skušamo uresničiti. Saj doslej niti njegovega šolskega programa nismo izpolnili v celoti.

Zato je smatral češki parlament za svojo dolžnost uresničiti načrt velikega bojevnik za češko svobodo in je ustanovil »Akademijo dela«.

Predavanja se je udeležil tudi prezident Masaryk, ker se je prvič kazal film, ki je bil nekak življenjepis prezidenta Masaryka. Videli smo priprosto hišo v južnem moravskem mestecu Hodoninu, ki je bila njegov rojstni dom; videli smo slike njegovega očeta, ki je bil kočijaž na gradu in dobro staro majko, ki je dekca vzgojila. Videli smo mladega Masaryka, ko je bil študent in videli smo kovača, ki se je učil v kovačnici kovati železo. Toda usoda ga je zanesla na visoke žele in postal je učitelj. Razkrival je ljudem resnico in skoraj bi ga bili kamenjali. On pa je šel svojo pot. In nastal je boj laži z resnico. Odšel je v svet, kjer se je bojevala resnica. Slike so ga nam kazale v Rusiji, kako čita pismo je-

gionarjem, kjer govori tisočim izselencem o Franciji, kjer se pogaja z diplomati — nazadnje se vozi domov kot predsednik republike — osvoboditelj naroda, kovač svoje in narodove usode.

Nato je sledilo predavanje člena »Akademije dela« o organizaciji produkcije v Ameriki. Dva ameriška filma sta nam kazala ameriške tovarne, njih delo in stroje, spretnost, iznajdljivost, ki pospešuje ustvarjanje. Tisoč rok se gibalo med ogromnimi stroji, človek in stroj sta tu združena, da pospešujeta blagostanje. Med vojno so izvršili v 27 dneh ladjo, ki je vozila med Ameriko in Evropo. Organizacija dela!

Videli smo farmo, kjer je opravljala »straktor« delo sejalca, ženjice, oračev in mlaticev. Videli smo vzgojo mladine, ki se navaja na samostojno delo. V delu je rešitev, v organizaciji dela je napredek. Masarykova »Akademija dela« je bila vzor »Jugoslov. obnovi«. Bilo bi želeli, da bi se ta ideja pri nas širila s predavanji in filmi, kakor se to godi na Češkem.

Drugi dan smo se vozili v Plzen. Po znanh lepih krajih ob Vltavi in ob Bernunki, mimo Karlova Tyna in Rokycana smo se pripeljali v svetovno znano plzensko mesto. Vlak nas je potegnil takoj za eno po-

stajo naprej, v Škodovo tovarno. Tam nas je pozdravil župan Pík in velika množica delavcev, kajti Plzen je mesto tovarov.

Škodove tovarne smo spoznali posebno med vojno, saj so izdelovale one strašne možnarje, ki jih Nemci niso mogli dovolj prehlaviti. Tudi sedaj se še izdelujejo podobne stvari, kajti ne pozabimo, da imajo Nemci in Madžari še dovolj municijskih tovarov. A v glavnem so se te tovarne izpremenile in namesto uničevalnih topov izdelujejo — gospodarske stroje, lokomotive itd. Dve uri smo hodili od oddelka do oddelka in gledali, kako so se izdelujejo stroji tudi za našo državo. Beseda Komenskega, da je treba puške in meče izpremeniti v motike in lopate, se tu uresničuje.

Pred tovarno so nas čakali vozovi, ki so nas peljali v mesto in bilo je prijetno odzdravljati meščanom, ki so trumoma stali po ulicah in so nas pozdravljali z oken in balkonov, koder smo se vozili.

Po obedu v »Mest. hesedla«, kjer nam je igrala godba in pel slavni plzenski pevski zbor »Smctana«, smo odšli v štiri največje pivovarne, ki so pridobili plzenskemu pivu svetovno ime. Zvečer smo imeli večerjo v »Meščanskem pivovarni«, in predsednik industrijecev nam je rekel

ATENTAT NA LJENJEN.

Beč, 8. junija. Brezlično se poročila iz Moskve, da se je izvršil na Ljenu nov atentat. Neki vojak je ustrelil na Ljenu in ga ranil na roki. Atentatorja so aretirali.

TESINSKO.

LDU. Dunaj, 8. junija. (DKU.) Po poročilu lista »Neue Freie Presse« iz Moravske Ostrove se potrjuje vest, da bo tešinsko okrožje priznalo Poljski. Pravijo, da bo Poljska

moralna za to koncesijo privoliti v to, da se nevtalizira Gornja Slezija.

POLJSKO - BOLJEŠEVIŠKA VOJNA.

LDU. Moskva, 8. junija. (Brezlično.) Frontno poročilo: Jugoslopadna fronta. Rdeče čete so zopet dosegle levi breg Dnepra in nadaljujejo ofenzivo. Zasedle so zopet vse postojanke, ki so jih bile poprej izgubile.

Politične vesti.

== Dolnja Lendava v veliki nevarnosti? Po glasu mirovne pogodbe z Madžarsko ima določiti meje med Ogrsko in našo državo posebna komisija, ki ima najobsežnejša pooblastila tako, da zamore brez vsakega priziva odtrgati poljubne kose od ene države in jih prideliti drugi. Pri znanih zvezah madžarske aristokracije z vseuplivo angleško, vsled notorične sovražnosti Italije namreč skoraj gotovo pričakovati, da bo slavna komisija, v kateri prevladuje nam sovražni element, odtrgala kar cele okraje od nas in jih vrnila Madžarski. Zlasti velja to za Prekmurje, ki je gg. v Beogradu španska vas, dasi je njen gospodarski in strateški položaj izredne važnosti. Tukajšnje madžarsko prebivalstvo pozna dobro naše slabe strani in s trijumfom šepeta, da hode meje med Madžarsko in Jugoslavijo na jugozapadu Mura. Kaj bi mi s tem izgubili, ni treba praviti, in opozarjamo našo delegacijo, naj stori vse, da se vsaj dozdajne posestno stanje ohrani. Sicer se zna zgoditi, da gremo tukajšnji Slovenci tekoma par mesecev med zasmešnim Madžarom po svetu. Če se pa že Dolnja Lendava sama ne da rešiti, naj se izposluje vsaj primerna meja za Prekmurje in kot kompenzacija za Lendavo na severu meja do Rabe, kjer so ostale 3 slovenske župnije pod Madžari. Tolklo, da se ne bo reklo, da nismo pravčasno svarili.

== Ministrski svet. Beograd, 8. junija. Včeraj se je vršil ministrski svet, ki se je bavil z vprašanjem volilnega reda. Spremenile so se nekatere točke in sicer se je znižalo število volilcev, na katere odpade en mandat od 40.000 na 25.000. Nadalje se je sklenilo, da se ima razpravljati o volilnem redu na prvi seji Narodnega predstavništva. Danes ob 10. se je nadaljeval ministrski svet, ki se je istotako bavil z novim volilnim zakonom.

== Volilni red na dnevnem redu Narodnega predstavništva. Beograd, 8. junija. Odbor za izdelavo volilnega reda je končal s svojim delom in pride zakonska predloga novega volilnega reda v petek kot prva točka na dnevni red seje Narodnega predstavništva.

== Zlora uradov in pričin pri volitvah. Beograd, 8. junija. Demokratski poslanec Pešić je predložil volilnemu odboru predlog, po kateri naj bi se iz volilne agitacije izključili vsi javni uradniki in s tem svojo svobodo, ravno tako naj bi se poleg zlora uradov tudi prepovedala zlora cerkev v volilne namene. Bodisi s pričinice, ali v cerkvi sploh, ali pa v javnih uradih naj bi se prepovedala vsaka agitacija za volitve, pa naj si bo v korist te ali one stranke. Prestopki te prepovedi naj se kaznujejo z zaporom od enega do treh mesecev. Kot javni uradniki se smatrajo vsi oni, ki so v svoji službi opravljali vladne posle. Te prepovedi naj veljajo za vse volitve, pa bodisi za ustavodajno skupščino, ali pa za občinske odbore. Predlog poslanca Pešića je bil v odboru sprejet z vsem glasovi, proti sta glasovala samo klerikalci dr. Hohnjec in član Narodnega kluba Segvič. O tem predlogu bo razpravljala prihodnji ministrski svet, nakar pride v prenos v Narodnem predstavništvu. Upati je, da bo predlog sprejet.

== Nezdovoljnost z izjavo trgovskega ministra dr. Ninčiča. Beograd, 8. junija. Vsled trditve, ki jih je izustil trgovski minister dr. Ninčič v zadnji seji Narodnega predstavništva, vlada tako v politični, kakor tudi trgovski krogih silna nezadovoljnost in ogorčenje. Zatrjuje se, da so bile trditve dr. Ninčiča milo rečeno netočne. V gotovem delu časopisja se celo trdi — lažnekat pristranih besedi o naših skupnih gospodarskih razmerah. Ob 9 zv. smo se odpravili na kolodvor, kjer nas je čakal naš poseben vlak. Bili smo že vozovih, ko je nam firma Kovačev poslala še za vsakega buteljko vina, hlebec dobrega kruha in šunke na pot.

Tako smo odhajali proti domu in smo ugrabili, ali dobimo zvezo z vlakom na Dunaju. Naša skrb je bila nepotrebna, kajti poseben češki vlak nas je pripeljal prav do Maribora in je odpeljal srbske goste celo v Beograd. Večjo gostoljubnost si je težko predstavljati!

Vrnili smo se srečni in zadovoljni z vsem, kar smo videli in doživeli. Videli smo, da se v čehoslovski republiki dela in organizira, da se razvija novo življenje in da je v njej mnogo iskrenega prijateljstva za nas. Narod si želi z nami zvezo, ki bi okrepila obe mladi državi v njenih začetkih. V bodoče bi mogli razvijati svoje sile vzporedno v skupno korist obeh narodov, ki ju je zgodovina in usoda zvezala v skupno delo. Od nas bo odvisno, ali bomo znali porabiti to zvezo v svojo korist.

Podal sem samo nekaj spominov: prinesli smo s seboj obširne in temeljite referate o naših skupnih vprašanjih. Na podlagi teh podatkov in načrtov bo treba vršiti naše skupne kulturne in gospodarske delo.

njuje — in da je minister, ki je podal tako izjavo težko oškodoval ugled naše države v inozemstvu.

== Obtožba Stepana Radića. Zagreb, 8. junija. Danes se je prečitala obtožnica Stepanu Radiću, ki je vzel njeno vsebino brez pripombe na znanja. Obtožnica očita Radiću vse ono, kar je javnosti itak že znano, t. j. da je zahteval posebno samostojno seljaško republiko na Hrvatskem in da je hujskal ljudstvo proti državnim oblastem. S tem je postala obtožnica pravomočna in se bo v kratkem razpisala javna razprava.

== Domovina — polemizira s »Slovencem«. Zagreb, 8. junija. V današnji »Domovini« se nadaljuje polemika s »Slovencem« radi jugoslovenstva ljubljanskega škofa dr. Jegliča. »Domovina« naglašja, da je nastopal dr. Jeglič med vojno proti Srbom s tem, da je nagovarjal volake, ki so odhajali na srbsko bojišče, naj izpolnujejo navdušeno svoje dolžnosti napram Avstriji. Kar je takrat mislil in delal dr. Jeglič, tega menja bo tudi danes, ker človek v 70. letu ne spreminja več kar tako čez noč svojega prepričanja.

== Domovina — in papeževa okrožnica. Zagreb, 8. junija. Današnja »Domovina« prinaša daljši članek, v katerem opisuje zblizanje med Vatikanom in italijansko vlado ter kritizira papežovo okrožnico, po kateri se dvigne izolacija Vatikana s tem, da se tujim katoliškim vladarjem dovolj neposreden stik s papežem. »Domovina« ob koncu pristavlja, da moramo z žalostjo konstatirati zblizanje med Vatikanom in italijansko vlado, ker je ta korak papeževe diplomacije v prvi vrsti naperjen proti jugoslovenskim zahtevam, kar je razvidno že iz tega, da je papež poslal na Reko svojega posebnega delegata, zagrozenega Italijana.

== Sarajevski klerikalci in Habsburgovci. Sarajevske oblasti so zvedele, da se nahajajo v nekaterih hišah in sicer na vidnih mestih še vedno slike raznih Habsburgovcev, ki jih lastniki vključno izrečni policijski preprovedi niso hoteli odstraniti. Ko je hodila posebna komisija po hišah, da zapleni slike Habsburgovcev, so se vršili taki prizori, da se mora pošten Jugoslovan prijeti za glavo, če se pomisli, da se je to godilo v drugem letu naše svobode. Med drugim je bilo jeka in stoka, neka ženska pa je padla celo v nezavest, ko so ji odnesli »svete« slike. Pred par dnevi pa se je zgodilo še hujske. Hrvatsko prosvetno društvo »Napredak« je imelo spominsko pločo, na kateri je bilo uklesano ime starega krvnika Franca Josipa. Te plošče klerikalno društvo ni hotelo odstraniti na noben način. Ko pa je skupina mladih ljudi razbila to ploščo, so prihiti klerikalci obeh spolov in pobrali vse kosčke razbite plošče in jih spravili kot svete ostanke.

== Hinka proti državnemu edinstvu Čehoslovake. Znani madžarski filski župnik Hinka je imel te dni posvetovalje z zaupniki klerikalne stranke, kjer so sklenili, da začno izdajati nov slovaški dnevnik, ki bo financiran iz Amerike in katerega glavna naloga bo boj proti češki vladi. Slovaška klerikalna stranka je sklenila, da začne z vsemi sredstvi boja za slovaško samostojnost.

== Nova avstrijska himna. V Avstriji so srečni. Novo himno imajo in to celo — speseno od državnega kancelarja dr. Karla Rennerja, ki je gotovo najbolj merodajen v vprašanjih, ki se tičejo mišljenja podanikov in izraza njih misli. Uglasbil je novo himno znani kompozitor Wilhelm Kienzl, ne vemo ali po melodiji »O du mein lieber Augustin«, ali po kateri drugi in prvi se bo baje pela pri zapirski čet. Prva kitica te nove avstrijske himne bi se glasila takole:

O Avstrija nemška, prekrasna si, mi ljubimo te!
S planin visokih izpod snega izvira naša sinja Donava.
Nje vodo pastirji in ovce pijo in mlino gonimo z njeno vodo.
Vasi in mesta nas kličejo, ko se mimo njih ladje pomičejo na Dunaj.

Prekrasna dežela, domovje nam!
Mi ljubimo Te, mi ščitimo Te!

K temu umotvoru pravi graška »Tagespost«: Po teh besedah soditi prav res ne moremo reči, da bi bilo ljubko in veselo, če zagradi državni kancelar za strune. Pa tudi nova brambora ne bo bogve kako pripravljena in izvežbana, če se bo neprestano spodtikala nad takimi verzji. Vprašanje pa je še, ali bodo vojaški sveti odobrili državokanclersko pesnitev. Uboga Avstrija — po gospodarskem poloma sedaj še literarini polom!

== Italijanski protosozidarji proti sedanji italijanski vladi. Glavna italijanska protosozidarska loža »Il Grande Oriente d'Italia« v Rimu je izdala ediciji razglas: Dasiiravno dovoljuje protosozidarstvo svojim članom obširno svobodo mnenja in političnega sodenja, vendar določa glavno mejo, ki so potrebne za razvoj njegove misli, in naj tudi je članom in gostom v

liknega smadaja država. Vlada protosozidarskega reda, shrana v Rimu, postavlja pred izredno sodišče, ki ga je določil veliki mojster, vse one brate, ki sodelujejo v sedanjem ministru. Veliki mojster je suspendiral to brato od uporabljanja protosozidarskih pravic.

== O mednarodnem kongresu bivših vojakov v svetovni vojni, ki se je vršil v Ženevi, je napisal akilatelj kongresa, znani francoski socijalistični pisatelj Henri Barbusse v tržaškem »Lavoratore« dolg članek, iz katerega se razvidno, da so se udeleženci kongresa izjavili za tretjo internacionalo in sklenili širiti antimilitaristično oropagando v vseh državah. Izvolili se je eksekutivni odbor, v katerem so zastopani vsi narodi, s sedežem v Milanu. Ta odbor ima dolžnost, da skliče prihodnji mednarodni kongres, katerega se bodo udeležili vsi oni narodi, ki se niso mogli udeležiti kongresa v Ženevi.

Pozor, ženska udruženja!

Na 1. do 5. srpnja (jula) ove godine bit će kongresna skupština »Narodnog saveza Ženskih udruženja kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu«.

Pozivaju se sve ženske zadruge, koje su u savezu, da odpošalju svoje delegatkinje još ranije a najzad na 30. lipnja (juna) o. g. ovamo na predkonferencu. Ujedno se upozoravaju sva udruženja, koja žele u Savez pristupiti, da bezodvlačno najave svoj pristup i pošalju svoj prilog Narodnom Savezu Ženskih Udruženja Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca u Beograd.

Ona udruženja, koja nisu u Beogradu na Kongresu iznela svoje referate, a žele jih izneti na skupštini u Zagrebu, neka izvole iste udesiti u čim zbliznijim crtama, da ne odnose suviše dragocjena vremena. Tim pojeđim referatima određeno je vrijeme po prilici od 10 minuta.

Za pogodnost učesnica na Željeznicama pobrinut će se Narodni Ženski Savez u Beogradu.

Prijave molimo slati na naslov: Zlata Kovačević - Lopusić, pročelnica pripravnog odbora za kongresnu skupštinu u Zagrebu. Prilaz broj 46. i to najzad do 20. lipnja (juna) ove godine.

Spremembe pri učiteljstvu.

Višji šolski svet je na svoji seji 27. maja 1920 imenoval za ravnateljico prve dekliške meščanske šole v Mariboru Zoro Klavžar in za stalnega strokovnega učitelja na mešč. šoli v Celju Franca Hribernika. Dalje je imenoval za nadučiteljice: v Rečici Branka Zemljica, pri Sv. Benediktu v Slov. Gorici Ivana Majhna, v Teznu Antona Brumna, v Radvanju Radoslava Knafliča, v Studencih pri Mariboru pa Adele Schmid, za strokovnega učitelja za rektorski pouk na pomožni šoli v Ljubljani Jakoba Blagajno.

Službi stalnega suplenta in stalne suplente na ljudskih šolah v Ljubljani sta se delileli Ivani Kodjančiču in Albini Kodjančičevi. V isti seji so se imenovali za stalne učiteljice: v Gotovljah Draga Zajc, v Framu Rozalija Zolger in Ljudmila Skrbinek in za učiteljice za ženska ročna dela: na II. dekl. mešč. šoli v Ljubljani (Sp. Šiška) Cecilija Skubic, za Cirkovec in Podovo Elizabeta Jug - Weixel, za Pilštanj in Zagorje Ana Grmovšek, za Vojnik in Novo Cerkev Ana Smolnikar, za Čadramlje in Prihovo Josipina Pauser - Dobnik, za Zreče in Skomarje Kristina Klun, za Podrečje in Koprivnico Franciška Arko, za Tezno in Dev. Mar. v Brezju Viktorija Brezinger, za Breg pri Ptuj Elzabeta Kosi, za Braslovce in Letuš Franja Urbas, za Mokronog in Tržišče Marija Dolžan iz Novakov pri Trzinu; za Homec, Rove in Krtno Marica Trampuž, za ljubljanske dekliške ljudske šole Ivana Demšar, Rozalija Lampič, Julija Kunth in Marija Arvelj. — Premestila se je iz službenih ozirav iz Ptuja Franja Simončič v Zavodnje. — Za ljudsko šolo v Mostah se je sistemizirala služba stalnega kateheta. Ljudska šola v Brežicah se je razdelila v štiri razredno deško in štiri razredno dekliško šolo.

Sprejel se je učni načrt za slovensko kot učni jezik na gimnazijah in realnih gimnazijah v Sloveniji.

Občinski volilni red — objavljen.

»Uradni list« z dne 8. t. m. objavlja občinski volilni red. Glavne določbe tega volilnega reda so znane, vendar se nam zdijo potrebno, da rekapituliramo še najvažnejše točke, dasi se nam zdi, da se po tem volilnem redu ne bodo vršile volitve.

§ 1. pravi: Pravico voliti imajo vsi oni 21letni državljani moškega ali ženskega spola, ki imajo vsaj že eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vsi oni, ki imajo v svoji osebi vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, v dušnem pastirstvu, ali v službi cerkvenih oblasti, nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji in geometri, ki praksi pripisani zdravniki in živiozdravniki ali vs

skih predmetov se pridruže pred vsem za okrožne invalidske organizacije. Od dohodkov prodaje tobaka ima organizacija plačati najprej osebje, zaposleno pri prodaji. Od ostankov gre v jamstveni fond, za kavelj monopolski upravi 50% dole, dokler fond ne doseže višine jamstva vseh tobanih koncesij, danih organizacijam, 25% pa gre v splošni invalidski fond, preostanek pa v korist vseh članov organizacije. Maloprodaja se more istotako dati okrožnim organizacijam ali splošno razumno z njimi posrednim družbam. Sedanjim prodajalcem tobaka se prodajanje odpove po posebnih komisijah in posebnih določbah. — Invalidom se pridruže pravica, izključno ali prvenstveno, za odgovarjajoče službe v javni in samoupravni službi. Treba strokovne usposobljenosti poleg telesne, v slučaju vsaj delne spremnosti. Da se take službe pravično podeli, bodo skrbeli posebne komisije. Invalidi, ki so poprej službovali v kakem javnem ali iz javnih sredstev podpiranem podjetju, imajo pravico do istega ali sličnega mesta v istem podjetju. V to svrhu se morejo odpovedati službe zdravim delavcem, v prvi vrsti tujcem. Minister za socialno politiko more obvezati večja kmetijska, industrijska, trgovska in prometna podjetja, da sprejmejo na delo invalide, ki so telesno in strokovno sposobni za kako težko delo.

— Izpremembe pisemskega pristojbenika v mednarodnem prometu. Počeniš dne 10. junija 1920 se uveljavijo v mednarodnem poštnem prometu sledeče pisemske pristojbine: 1. Za pismo do 20 g se plača 50 para ali 2 kroni, za vsake nadaljnjih 20 g oziroma del te teže za 30 para ali 1 krono 20 vin. 2. Za navadno dopisnico se plača 20 para ali 80 vin., za dvojno dopisnico (z odgovorom) 40 para ali 1 K 60 vin. 3. Za tiskovine, poslovne papirje in vzorce brez vrednosti se plača za vsake 50 g 10 para ali 40 vin. Najmanjša pristojbina iznaša pri poslovnih papirjih 50 para ali 2 kroni in pri vzorcih brez vrednosti 20 para ali 80 vin. 4. Pristojbina za priporočeno iznaša 50 para ali 2 kroni; pristojbina za ekspresno dostavo (ekspresna) pa 60 para ali 2 K 40 vin. Po teh pristojbinah je obremenjevati nefrankirane ter nezadostno frankirane pisemske pošiljke, ki dohajajo iz inozemstva in so opremljene s črko T (Taxe a payer) vsikdar z dvojno manjkajočo pristojbino. Pričujoče mednarodne pristojbine veljajo v pisemskem prometu za vse tujce države, izjemoma Avstrijo, Madžarsko in Bolgarsko; za te države veljajo do preklica tuzemske pisemske pristojbine po novem pristojbeniku. Republika Čeha - Slovaška ni več deležna dosedanje ugodnosti tuzemskih pisemskih pristojbin. V prometu s Čeha - Slovaško naj se zaračunavajo torej zgornje mednarodne pisemske pristojbine. Za časopise v Čeha - Slovaško pa veljajo tudi nadalje tuzemske pristojbine. Časopisna upravnistva naj frankirajo v Čeha - Slovaško naslovljene liste še nadalje s časopisnimi znamkami po novem od 16. maja 1920 veljavnem tuzemskem pristojbeniku.

— Poset koroške mladine v Ljubljani. Kakor se nam poroča, ne bo prispelo v Ljubljano v petek, dne 11. junija ob 10. uri samo 70 učenec in učenka iz Borovelj, marveč je naznanjen prihod nad 300 dečkov in deklic s Koroške. Mladina bo odkorakala s kolodvora z godbo skozi mesto v Mladiko. Prisrčen sprejem s strani občinstva je malim zagotovljen.

— Iz Borovelj. V soboto dne 5. junija je priredil pevski zbor meščanske šole, ki bo nastopil dne 12. junija v dvorani hotela Union v Ljubljani, v telovadnici borovelskega Sokola koncert, ki je v vsakem pogledu briljantno izpel. Teško po točki izvajali so mladi pevci in pevke s tako preciznostjo, kakor smo do sedaj slišali le pri dobro organiziranih pevskih društvih. Gospodu učitelju Šušteršiču, ki je zbor tako dobro izvežbal, vsa čast in hvala, pa mu od srca želimo, da bo tudi v Ljubljani žel obilo zaslužene hvale in priznanja. Ljubljana pohiti v soboto, dne 12. junija poslušati te koroške slavice, ki ti bodo v originalu zapeli krasne koroške pesmi in pokazali jim ob njih prihodno tja, da jih čeniš in ljubiš s tem, da jih prisrčno pozdraviš in sprejmeš, ker to jim bo ostalo za celo življenje v spominu in z radostjo v srcu bodo pripovedovali doma, kako jih je mamila Ljubljana sprejela. Ne vzemi njim za zlo dejstva, da se ne govore vsi gladko slovenskega jezika, temu niso krivi oni, ampak nekda vladajoče avstrijske razmere.

— Vozni red za vse proge Jugoslavije izvezmil dne v Srbiji, velja od 1. maja 1920, t. j. na koncu

gotrznica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg ter stane ta vojni red, ki obsega 66 prog v našem kraljestvu, 12 kron. — Vozni red, ki je edin te ste v Jugoslaviji, priporočamo!

— Mestni popisovalni urad bo v četrtak, petek in soboto radi nujnih popravil in snajenja prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo res neodložljivi slučaj.

— Razpisana poštna urada. Razpisano je odpravniško mesto pri poštnem uradu Jesenice ob Savi ter poštarsko mesto v Ribnici na Dolenjskem (1/1).

— Velevržniki z moko. Svojčas smo poročali, kako so bili obsojeni zaradi velevržnja z moko Vitko Mejač, Pavel Erzin in Ivan Vredek. Z ozirom na to poročilo nam naznanja g. Ivan Vredek, da se je proti obsodbi pritožil na urad za prehrano (pri deželni vlad) in da je dobil dne 31. maja t. l. rešitev druge instance, po kateri je oproščen vsake krivde in kazni. Dotična odločba pravi: »Razsodba zoper Ivana Vrečka se razveljavlja, kjer je iz spisov razvidno, da je imenovan nameraval pšenico, ki jo je kupil od Erzina po 7 K 80 v za kg, po isti ceni odstopiti Kavčiču in Kranjcu, da bi si pri tem zaslužil kako provizijo, oziroma si izgovoril kak dobiček. Ker se omenjena kupčija Vrečka po svojem bistvu ne more kvalificirati za verižništvo, se je morala rozsodba razveljaviti.«

— Dvajsetletnica. Abiturienti mariborske gimnazije iz leta 1900 se sešanejo v sredo dne 23. junija 1920 v hotelu Union v Mariboru. Vazzaz, Pivko, Ašič.

— Jadransko hotelsko in kupališčno društvo d. d. Crikvenica zvišuje delniško glavnico od 7.500.000 na 20.000.000 kron. Društvo je osnovano ob udeležbi odličnih hrvatskih in slovenskih denarnih zavodov, nakupilo je v Hrvatskem Primorju več hotelov, katere je opremilo z vsem potrebnim za prijetno bivanje. V Navi gradi družba velik hotel in kupališče, ki bo opremljeno z vsem komfortom. Vseled ugodnega vremena je v Primorju že od marca mnogi gostov in za poletne mesece se le težko dobi mesta. Pojasnila daje Ljubljanska kreditna banka in Jadranska banka. Pogojni subskripcij so razvidni iz današnje-ga inserata. (4147)

Nemško prorokovanje.

(Iz knjige: »An der schönen blauen Donau«.)

Nemški kmetje v Belski dolini (Mölltal) vedo stara prorokovanja o bitki, do katere bo enkrat prišlo na Koroškem med Slovenci in Nemci. Ena takih bitk se je že bila v davnih letih, ko so nemški Franki vdrl v deželo in pri Sv. Magdaleni v Belski dolini v krvavem boju premagali Slovence, ki so bili tedaj še pogani. Takrat je umirajoči slovenski veliki svečenik prerokoval pred žrtvenikom malikov takole: »Kadar bodo v tretji zrasle lipi okrog kapele Sv. Magdalene, se bodo na Koroškem Slovenci dvignili proti Nemcu, izkopal bodo pri kapeli skrite sekire in premagali v veliki bitki Nemce; žena slovenskega kmeta Partuča pa bo nemškega vojskovojo, ki bo ostal še zadnji živ, potolkla z burkljami.«

To pravi nemško prorokovanje, ki se ga še sedaj spominja priprosto ljudstvo. Tako živo je to prorokovanje svojčas koreninilo v ljudstvu, da so millstadtski kmetje, siti graščinskega trpinčenja, leta 1735. hoteli izkopati tiste sekire in z njimi pobiti gospodo.

Kaj pravi to nemško prorokovanje nam Slovincem? Lipe okrog kapele Sv. Magdalene so se od takrat v tretji obnovile in zdaj je prišel tisti čas, ko bodo po nemškem prorokovanju Slovenci premagali Nemce.

Slovenski koroški možje, te grčave naše korenine, slovenske koroške žene, ti živi stebri naše domovine, in slovenska koroška mladina, naše vstajenje in sovražnikova smrt; vsi ti tisoči in tisoči, združeni v nepremagljivo armado, komaj čakajo odločilnega ljudskega glasovanja in se veselijo prorokovane zmage, ki ho na večne čase treščila nam sovražnega Nemca ob tla in dala nam sveto zlato svobodo.

(Koroška vigrad.)

Kultura.

— Pevski zbor »Glasbene Matice«. Skušnja ženskega zbora, so vrši v četrtak, dne 10. t. m., skušnja moškega zbora je v petek, dne 11. t. m. Obkraj ob 8. uri večer. Odbor.

— Koroški mladinski zbor in Boroveli bo izvajal v soboto 12. junija 1920 sledeče narod. pesmi: 1. V dolini prijetni je ljubi moj dom. — O. Dev. 2. Čej so tiste stanice? — Z. Svitar. 3. Tiška je sprisa bva. — O. Dev. 4. Jaz mam na konja boga. — O. Dev. 5. Ko ptičica sam plovila. — Z. Svitar. 6. Mje na krajce plovila. Dev. 7. Vse je stara moja. — Z. Svitar. 8. Mje na krajce plovila.

— Domača. 9. Al mi na Ojsterk pojdemo. — O. Dev. 10. Horjančce so droplapa. Z. Svitar. 11. Lušno je v vigrad. — Z. Svitar. 12. Bom pa zvez.

— O. Dev. Pred nastopom koroškega mladinskega zbora bo orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom konservatorijskega prof. Karola Jeraja izvajalo sledeči spored: 1. a) Grieg: Preludij iz Suite v starem slogu; b) Sibelius: Romanca za godala; c) L. Bocherini: Menuett iz godalske kvarteta. 2. Grieg: Dve lirni skladbi za godala, obo in rog, a) Večer na plenini; b) Ob zibel. 3. E. Franct: Igračice. Za godalski orkester. Koroški mladini posvečena skladba. Koncert se prične točno ob polosuri, ker morajo godbeniki ob četrt 9. sodelovati pri predstavi opernega gledališča.

Sokolstvo.

Sokol II. V nedeljo 13. t. m. nastopi naša nanovo ustanovljena sokolska fanfara, prva v Sloveniji. Zbirališče ob pol 8. uri pop. pred Mestnim domom, odkoder odhod na telovadišče v Hriharjevem gaju. Igra tudi godba dravalske divizije. Bratje, udeležite se našega pohoda vsi v kroju. — Prijave za župni zlet v Višnjogoro naj se šimprej izvrše pri br. M. Krapežu, Jurčičev trg. Letotam se dobe izkaznice za kosilo, ki stane 15 K. — Sežite po njih, čimprej, tem bolje.

— Društvo za zgradbo doma Sokola II. priredi v nedeljo, 13. t. m. veliko namladensko veselico v idiličnem »Hriharjevem gaju« s sodelovanjem dravske divizijske godbe, pevskega društva Trnovo - Krakovo ter »Sokola II.« Vse predpriprave so končane in obetajo izreden užitek in neprisiljeno zabavo. Natančen vspeled sledi.

Turistiha in spori.

Razdelitev diplom, zmagalcev otvornitvene in skupinske vožnje kluba kolesarjev in motočiklov »Ilirijac« se vrši v četrtak, dne 10. t. m. ob pol 3. uri v vrtnih prostorih restavracije »Novi Svet«.

Društvene vesti in prireditve.

— Osrednja zveza javnih nameštencev in vpokojencev ima nujno sejo širšega odbora v sredo dne 9. t. m. ob 20. uri v običajnem lokal. Ker gre za važna vprašanja, prosimo polnoštevilne udeležbe.

— »Ruski Kružok«. Prosim vse člane, ki so si izposodili knjige, da jih vrnejo do konca junija. Knjižnica je odprta v ponedeljkih od pol 8. do pol 9. ure večer.

Gospodarske vesti.

— g. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Dne 8. junija t. l. se je vršil XX. redni občni zbor banke pod predsedanjem dr. Ivana Tavcarja ob udeležbi 48 delničarjev, ki so zastopali 33.492 delnic, oziroma 3294 glasov. Občnemu zboru je bila predložena bilanca za leto 1919., ki izkazuje sledeče glavne številke (v oklepaju številke v letu 1918.): Aktivna: blagajna 4.777.423 K (2 v 7.187.858 K), menica K 7.849.891 K (1.680.458 K), valute in devize 6.935.932 kron 88 v (90.760 K), predujmi na vrednostne papirje kron 17.334.866 K (13.722.464 K), vrednostni papirji kron 23.001.454 K (13.119.578 K), dolžniki K 295.052.678 K (131.939.235 K), inventar K 207.207 K (105.455 K), realitete K 2.474.626 K (1.889.314 K), konzorcijski računi K 1.755.153 K, skupno: kron 368.388.693 K (169.229.120 K). — Pasiva: delniška glavnica K 20.000.000 (10.000.000), rezervni skladi kron 7.964.747 K (2.001.781 K), pokojninski sklad K 456.861 K (309.673 K), vloge K 148.425.903 K (89.497.628 K), upniki K 188.225.821 K (65.932.628 K), tranzitni obresti K 57.311 K (224.231 K), nevdignjena dividenda kron 198.360 (19.472), dobiček K 3.059.687 (1.243.705 K), skupno: K 368.388.693 K (169.229.120 K). Prejemki: Obresti: K 9.940.710 K (5.007.797 K), drugi prejemki in prenos dobička iz leta 1918. K 2.668.772 K (1.217.179 K), skupno torej K 12.609.482 K (6.224.977 K). — Izdatki: obresti K 6.814.237 K (3.759.207 K), režija, plače in odpisi K 1.913.644 K (945.114 K), davki kron 921.912 K (276.948 K), skupno kron 9.649.794 K (4.981.271 K), tako, da je čisti dobiček K 3.059.687 K (1.243.705 K 65 vinarjev).

Občni zbor je sklenil izplačati za leto 1919, počenši s 15. junijem t. l. 5% dividendo in 4% superdividendo, to je 9% = 36 K na delnico (oziroma 18 K na pol kupona), dodeliti K 597.166 K rezervnim fondom, K 100.000 K pokojninskemu skladu, nakazati K 200.000 K kot remuneracijo osebam in od ostanka, odštevali statutarne tinitime itd. pri 222.116 K, prenesti K 985.404 K na novi račun.

Splošni promet za leto 1919 je znašal 62 12 milijard kron. Kakor je iz navedenih številk razvidno, se je razširilo poslovanje tudi v 19. bilančnem letu v vseh oddelkih. Vloge so dosegle skoraj znesek 150 milijard kron, poleg drugih upnikov v znesku 188 milijard kron, kar priduže o vedno rastjočem zaupanju k tej najstarejši in največji banki v Sloveniji in eni prvih bank v naši državi sploh. — Občni delodajalci banke na polju trgovine in industrije zahteva vedno nove in večje kreditne glavice in zato je bil splošno sprejet predlog upravnega sveta k odzidanju delniške glavnice od 20 na 30 milijard kron, tako da bodo dosegli letno kreditna banka (glavnica in re-

serve) okroglo 100 milijard kron. Podrobnosti glede provedbe tega novega zvišanja se objavijo v kratkem. — Nadalje se je naročilo upravnemu svetu izposlovati državno dovoljenje k nadaljnjemu zvišanju od kron 50 na 100 milijard, kar bi sledilo šele pozneje. — Pri volitvah v upravni svet sta bila po redu izstopajoča člana gg. Josip Špitaleky in Alojzij Vodnik zopet izvoljena. Ko je bila iz vist delničarjev predlagana zahvala upravi in osebu banke soglasno sprejeta, je zaključil predsednik zborovanja.

— g. Izvozna carina na vino je znižana na 20 dinarjev pri hektolitru.

Borza.

LDU, Zagreb, 8. junija. Borza. Devize. Berlin 260—267, Italija 600—610, Novi Jork 0—98, Pariz 750—780, Praga 226—0, Švica 1800—1900, Dunaj 58—59, Bukarešta 210—215. — Valute. Dolarji 85—88, avstrijske krone 56—57, carski rublji 175—185, francoski franki 700—0, napoleonidori 320—340, nemške marke 250—265, romunski lei 203—210, italijanske lire 570—0, bolgarski levi 170—0, turške lire v zlatu 0—380, angleški funti 370—0, čehoslovaške krone 0—235.

Najnovejša poročila.

ITALIJANSKI ŽELEZNICARJI ZAHTEVAJO RAZOROŽITEV ČEŠKIH LEGIJONARJEV!

Podbrdo, 9. junija. Danes so bili na potu iz Trsta na sever trije transporti čeških legijonarjev, vračajočih se iz Sibirie, ki so bili inštradirani preko Podbrda in Jesenic. Transporti so bili ustavljeni, eden v Gorici, dva pa v Prvačini, in sicer na zahtevo italijanskih železnicarjev. Železnicarji namreč zahtevajo, da se morajo legijonarji razorožiti, sicer jim ne pripuste nadaljevati vožnje. Prišlo je do ostrih konfliktov. Legijonarji so zagrozili, da bodo takoj rabili orožje, ako bi se jih poskusilo razorožiti. Posredovati je moral čeh - slovaški konzul iz Trsta. Transporti se vrnejo v Trst in potujejo preko Ljubljane v Prago. Italijanski železnicarji pravijo, da zahtevajo razorožitev zategadel, ker domnevali, da bodo ti legijonarji z orožjem v roki sodelovali pri borbi proti ruskim boljševikom.

BUREN KONGRES RADI JADRANSKEGA VPRAŠANJA.

Rim, 7. junija. Kongres »Rinnovamenta« se je baval te dni z jadranskim vprašanjem. Poročevalci so bili Torraca, Zanotti, Bianco in Corradini. Govorilo se je obširno o zunanji politiki in jadranskem vprašanju. Prišlo je do burnih prizorov. Salvemini je ostro napadal italijanski imperijalizem in nacionalizem, Torraca je razsrijen ugovarjal. Popoldne so razpravljali o jadranskem vprašanju. Commandini je predlagal resolucijo, ki poudarja nujno potrebo sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Sporazum mora dati trajen in iskren mir Italijanom in Jugoslovencem. Ni potrebna ni ni pravična zahteva, da se anektira vsak kosček, kjer le nekaj italijanske manjšine, treba pa varovati na odločen način italijanske kraje, ki ostanejo izven Italije in analogno garancijo treba dati Slovanom, ki pridejo pod Italijo. Treba: 1.) nevtralizirati jadransko obal severno od Valone in Brindisija; 2.) postaviti pod italijansko suverenost Reko in Zader in otoke, potrebne za varnost naše obali; 3.) določiti za mejo Julijske Benečije gorove, potrebno za vojaško obrambo brez krajev, v katerih prebivalstvo izključno Slovani; 4.) izročiti reško pristanišče in železnice mednarodnega prometa, izhajajoče iz Trsta in Reke, skupni administraciji interesiranih držav. Ta resolucija je bila sprejeta z večino. Salvemini je poudarjal, da ako bi se D'Annunzio protivil taki rešitvi, ga je treba ustreliti in ž njim umirajoče se legijonarje in meščane na Reki. Enako bi bilo treba postopati tudi z admiralom Milloim in njegovimi četami. Dr. Fancello, legijonar z Reke, je ves srdit zapustil kongres.

VELIK SHOD V RIMU ZA LONDONSKE PAKT IN ANEKSIJO REKE.

Rim, 7. junija. V gledališču Costanzi se je vršil velik shod, ki ga je sklicala »Associazione patriottica«. Na odru so bile zastave Tridenta in Trsta. Glavni govornik je bil dr. R. Davanzatti Forges, ki je poudarjal, da zavezniki nečelo priznati italijanskih pravic. Glede Reke je rekel, da ako se sprejme Nittijev predlog, bo moral reški meščan, hoteč iti iz pristanišča na železnico, trikrat menjati svojo narodnost. Zahteva izvršitev londonskega pakta in aneksijo Reke. Poveljnik Roncaldi je poudarjal potrebo, da dobi Italija črto od Snežnika do Kvarnera, da se zaljame črta Trst in Pulj, in z njo vso Dalmacijo, kar bo močan branik v italijanskih rokah, ako bi bilo v drugih, ki so stali steno omejitve. Osvetli-

je še Sem Benefili, ki se je tudi zavzel za londonski pakt. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva izvedbo londonskega pakta in aneksijo Reke. Po shodu je bila demonstracija po mestu.

IZROČITEV VOJNEGA KRIŽA GORICI.

Gorica, 8. junija. Na Travniku sredi mesta je na slovesen način izročil general Paolini županu Bombigu vojni križ, določen od kralja goriskemu prebivalstvu v spomin na trpljenje, katero je prestalo v času vojne. Travnik je bil poln občinstva in društvenih zastav. General je v svojem govoru omenjal trpljenje prebivalstva, čakajočega na odrešenje, boj Goricanov proti nasilni slovaško - nemški infiltraciji, kratko psevdofugoslovensko gospodstvo, katero se je definitivno končalo dne 9. novembra 1918, ko je on z armado vkorakal v mesto. Nato je izročil križ županu. Križ je pripel na mestno zastavo. Župan Bombig se je zahvalil z običajnimi frazami.

VEDNO D'ANNUNZIEVE PARADE.

Reka, 8. junija. Na praznik »statuta«, je bila zopet velika parada. Vojaštvo ovenčano, godba, kričanje po ulicah. Ko se je D'Annunzio v avtomobilu vračal, je zadel pri magistratu na dijaše; eden med njimi je čital spomenico glede zrelostnih izpitov in konca šolskega leta, zbog katerega je šolska oblast v sporu z vrhovno oblastjo. D'Annunzio se je togotil nad netaktnostjo profesorjev, da mu z demonstracijo dijakov pokvarijo sicer tako lep dan.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda, 9. junija. Dvoboj. Abonm. B. Četrtek, 10. junija. Pritožne buke. Abonm. E.

Petek, 11. junija. Zaprti. Sobota, 12. junija. Veleja. Abonm. A. Nedelja, 13. junija. Veleja. Abon. E. Ponedeljek, 14. junija. Dvoboj. Abonm. C.

Opera:

Sreda, 9. junija. Faust. Izven abonm. Četrtek, 10. junija. Jevgenij Onjagin. Abonm. C.

Petek, 11. jun. Veselo šene Windsorske. Izven abonm. Sobota, 12. Pagliacci. Les Sylphides. Abonm. D.

Nedelja, 13. junija. Veselo šene Windsorske. Izven abonm. Ponedeljek, 14. junija. Zaprti.

Aprovizacija.

+ Pekli, ki še niso dobili peroleja, naj se nemudoma zglašajo na magistratu. — + Prodaja petroleja. Petrolej na drugi odrezek A, B in C izkaznice se dobi v trgovinah le še do vpete sobote 12. junija. Od 14. junija naprej smejo trgovci prodati ostanek petroleja strankam iz Ljubljane po 1 liter bres izkaznice. Petrolejske izkaznice pa so so za poznejšo pošiljatev petroleja le veljavne. — + Masti dobe člani mestne aprovizacije, dokler je zaloga, v vojni prodajalni na Poljanski cesti št. 15 na kaznice mestnega magistrata. Kilogram masti stane K 41.

+ Samopomoč v Ljubljani deli svojim članom dokler zaloga traja po sedanjih cenah v prosti prodaji brez vrstnega reda v poljubni množini različno specifično blago, belo in črno ter koruzno moko, pšenični in koruzni drob. Prvovrstno namizno olje je došlo pravkar; dobi se v poljubni množini liter a 84 K. Masti dobi vsak član največ 10 kg na družino. V zalogi so tudi čevlji od K 460—630 za moške in od K 550—660 za ženske. Čevlji so le boljše kakovosti.

+ Teletje meso. »Vnovčevalnica« za živino in maslo oddala je za v četrtak in petek t. j. 10. in 11. t. m. sledečim mesarjem svoja teleta v prodajo: Prepeluh, Mat. Ham, Ham Marij, Javorniku, Oviriku, Kocijan, Selanu, Janetu, Petriču, Rihter ml., Rihter star., Prezelju, Zupančiču, Dolničarju Fr., Zgajnar Jožetu, Makovu, Novaku, Škerjancu, Jesnu, Kočarju, Primcu, Češku, Černivcu, Dolničarju Jožetu, Anžiču, Novljanu, Cuzaku, Škrajnarju, Smoljanu, Žabjeku, Ahlinu, Kastelicu, Brecljniku, Zaje Ivanu, Lebru po tri teleta; Zganjar Antonu, Šmetu in Struklju po 2 teleti, Gospodarski svedi po 4 teleta, le Janežič je dobil 8 telet. Kg mesa velja: sprednjega 19 K, zadnjega 20 K. Vsaka stranka dobi največ 1 kg mesa.

Poizvedbe.

Zgubil se je od topničarke vojašnice od Ježice črn predpasnik. Najditelj naj ga prinese na upravo »S. N. e. — Isgubljen dežnik. V predstavi na magistratu se je našel dežnik. Dobi se nazaj v pisarni pri slugi Subadobniku.

Glavni urednik:

Risto Pastosilemšek.

Odgovorni urednik:

Matjaž Kadež.

Narodni skoraj nov lektikon in fin
eriskop. Ponudbe na uprav
si Nar pod lektikon/4162.

Spalna oprava, dobro ohranjena, se
proda. Rimska cesta 2.
dverište. 4110

Veliko ograjeno stavbišče v Prutah
se proda. Pojasnila daje E. Kauder
Grubarjeva nabrežje 14. 3-92

3000 brezovih metel ročno delo se
proda po ugodni
ceni Pojasnila da Friz Daksbauer. Bo-
rovje št. 90. Korosko. 4092

Koncipijenta, po možnosti za takojšnji
nastop, išče pisarna
dr. Novaka — dr. Kobala, Ljubljana, Da-
matičeva ulica 3. 4091

Praktikant se sprejme v med. droge-
rijo. Ponudbe s sliko naj
se pošljejo pod „Praktikant 300/4 36“
na upravnništvo Slov. Naroda. 4136

Kratki klavir (Stutzli) zelo lep
skoraj prav nov, se cen
proda. Kje, pove upravnništvo Slove-
nskega Naroda. 4138

Prodasta se dva gramofona s plošča-
mi. Se
dobro ohranjena. Istotam se proda go-
stinski avtomat. Ogleda se pri Janju
Novak, Radovljica. 4112

Kina železnato vino lekarja Piccolija
v Ljubljani.
Dunajska cesta, krenča malokrvne, ner-
vovne, oslabele odrasle in otroke. Naro-
čila proti povzetju. 1080

Lega mesečna soba meblirana z elek-
trično razsvetljavo
v sredi mesta se zamena za delavniški
lokal v mestu. Naslov pove upravnništvo
Slov. Naroda. 4133

Prodaj pohištvo za spalnico
za eno osebo, zelo dobro ohranjeno,
na Ptuski gori v hiši cerkvenika dne
11. t. m. dopolne. Cena ugodna. 4151

Vino, Nekaj črne in bele hercego-
vinskega vina se po ugodni cen
takoj proda. Ponudbe pod „Hercegovina
4148“ na upravnništvo Slovenskega Na-
roda. 4148

Prodajmo več mlinskih kamnov
in 2 kompletne kolozdrobe. (Koller-
gänge). Reflektantje naj si jih izvolijo
ogledati v Tovarni cementa v Zidanem mo-
stu. 4087

Dve sobi na deželi svetli, z električno
lučjo, oskrbo
in hrano, iščeva za daljšo dobo, eno takoj,
drugo s 1. julijem. Natančne ponudbe
pod „Visokošolca 4144“ na upravnništvo
Slov. Naroda. 4144

Potnik prvovrstna moč, se sprejme ta-
koj v veletrgovino z vinom v
Sloveniji. Oni, ki so v tej stroki že po-
stali, imajo prednost. Ponudbe s pre-
pisi spricval naj se pošljejo pod „M. Z.
100/4140“ na upravnništvo Slovenskega
Naroda. 4140

Prodaja vina izvrstnega naravnega
dalmatinskega črnega in
belega na malo in veliko po zmernih
cenah. Naročbe se izvršujejo točno in
takoj po celi Jugoslaviji. Vzorec na
zahtevo. Novi Dalmatinski podraz. Pe-
trinjska ul. 55-57, Zagreb. Vianik Dri-
ković. 3820

Gozdarski pristav, me, ki je dovršil
nižjo gozdarsko šolo, izpit in vsaj eno-
letno prakso, popolnoma zmožen nem-
ščine in slovensčine v govoru in pisavi.
Plača iz začetka 800 kron mesečno,
prilagojena meblirana soba s kurjavo in
razsvetljavo (brez perila). Natančne,
lastnoročno pisane ponudbe z življenje-
pisom pod „O. G. I. 4160“ na upravn-
ništvo Slov. Naroda. 4169

**Zaloga pohištva in tapetirskih
delavnic**
Brata Sever,
Ljubljana, Gospodarska c. (Količe)
priporoča vsakovrstno pohištvo po
zmernih cenah. Vabimo na ogled!

**Spreten knjigovodja ali knjigovod-
kinja (bilančnik)** samostojen, vreden
delavec, dober kore-
spondent, vešč slovenskega in nemškega
jezika v besedi in pisavi, se sprejme v
vletrgovino z vinom v Sloveniji. Po-
nudbe s prepisi spricval naj se pošljejo
pod: „M. Z. 100/4141“ na upravn-
ništvo Slov. Naroda. 4141

Zahvala.

Za izraženo sočutje po-
vodom smrti našega iskreno
ljubljenega, nepozabnega
soproga, očeta, brata, go-
spoda

Antona Skoričiča

posetnika, gostilničarja in mesarja

za poklonjeno krasno cvetje
kakor tudi za častčespre-
stvo na njegovi zadnji poti,
za ganljivo sočutje, najpri-
srčnejša hvala.

Za n'joli ostali.

V Ormožu 4. VI. 1920.

Fižol svet Fran Pogodnik v
Ljubljani, Dunajska c. 29.
4093

Manjša hiša napravlja v Spodnji Šiški
noleg sola. Na-
slov pove uprav. Slov. Naroda. 4135

Za lekarno, baržni poudr. razpisuje
Mayer, Zagreb, Gunduličeva ul. 5.

Prvovrstna jarka komad po 80 vin.
plavalci (Schwimmer)
po 40 vin. nudi Em. Sapanec v Rogatcu
3794

Osební avto Pack 9-23 HP, zelo do-
bro ohranjena,
proda. C. Tratin, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 25. 4105

Stavbna parcela se proda zaradi seli-
tve v lepem kraju v
Kandij pri Novem mestu. Natančno se
poizve v Novem mestu št. 151. 4154

Skvarjeno moko kupimo v vsaki mno-
žini. Ponudbe na
Asenčovo ekspedicijo, Alojzij Matetič,
Ljubljana. 4161

100.000 K posojila za takoj išče pod
ugodnimi pogoji
in jamstvu trgovca, gostilničar in po-
sestnik. Ponudbe pod: „100.000/3978“ na
upravnništvo Slov. Naroda. 3976

Iščemo kontoristino, ki popolnoma
obvlada sloven-
sko in nemško stenografijo ter izborni
piše na stroj. Strojne tovarne in livarne,
Ljubljana. 4075

Soba s posebnim vhom išče v Ljub-
ljani stalno nastanjen miren go-
spod za takoj ali pa 1. junij. Plača
dobro. Ponudbe pod „Plača dobro 4079“
na upravnništvo Slov. Naroda. 4-79

Učiteljica v pokolu, stara 40 let išče
mesta kot opora v gospo-
dinjavu in v vzgoji otrok. Ponudbe pod
„Pomoč 4143“ na upravnništvo Slove-
nskega Naroda. 4143

Gumi za cenjenje trt, cevi za
Skoplinice, plašči in cevi
za kolesa, ventiline cevi, gumijev raz-
topilo itd. se najceneje kupi pri tvrdki
Ign. Vol, Ljubljana. 3868

Išče se trgovski pomočnik ali prodaj-
nik tukajšnje delikatesno trgovino.
Vpoštevanje se samo take, katere so
zmožne v tej stroki in imajo d bre
reference. Ponudbe na poštni predal št. 57

Mizarji! Štirje samski mizarjski pomo-
ščiki, ki, dobri delavci za pohi-
štvo, iz ribiške okolice, dobijo precej
dobro in stalno mesto in dobro orar-
vilo, pridnemu delavcu se povrnejo
potni stroški. I. Jugoslovanska tovarna
pohištva, Suvaja, Hrvatsko. 4077

Kontoristinjo
Potrebujem slovensčine in nemščine
veščo kontoristino za vodenje knjig in
za korespondenco. Nastop po mogočno-
sti takoj. Prednost imajo v železniški
stroki verzirane. Ponudbe z označbo
plače na tvrdko M. Greiner, Petrija.

Šivilje pozor!
Več prvovrstnih šivilj za izdelovanje fi-
nege belega perila in obk kakor tudi
učenka — se takoj sprejme! Plača po
dogovoru! **Benica Vojška**, modni salo-
n Ljubljana, Poljanski nasip, št. 10
— prihičje desno. 4157

Zenitna ponudba!
Mladenec, star 27 let, se želi seznaniti
s Slovenko v starosti od 20 do 28 let.
Imam tukaj nekaj imetja in stalno delo
na železnici. Prednost imajo one Slo-
venke, katere veselijo iti v Ameriko. Po-
šljem ji vse vozne stroške od tam kjer
odpotuje in do tu. Tajnost zadržana.
Pismene ponudbe s sliko, katere se na
zahtevo vrne, na naslov: Lulu Mezner
6110 St Clair ave. Cleveland Ohio North
America. 4150

Zenitna ponudba!
Mlad, inteligenten, samostojen velepo-
sestnik v Ljubljani, išče vsled pomani-
kanja znanja vsestransko posebno v
gospodinjstvu izurjeno, inteligentno gđ.
neomadeževane preteklosti v starosti 18
— 20 let in svrhu takojšnje ženbe.
Reflektira se le na resne ponudbe,
opremljene s sliko in natančnim pri-
i-som vseh razmer in okoličin, ki rai se
vpošljejo na pošto lež: če pod 600 000 K
Ljubljana I. Tajnost strogo zadržana.

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Zenitna ponudba!
Uradnik, star 27 let, resen, neomadežev-
vane preteklosti, lepe zunanosti, izučen
v kmetijstvu se želi radi slabega po-
znanstva seznaniti radi ženitve z go-
spodinjco, staro 18—25 let, dobro vzgo-
jeno, neomadeževane preteklosti, lepe
zunanosti s premoženjem event. tudi
s gostino na deželi. Vdove vstih le
brez otrok niso izključene. Samo resne
ponudbe s sliko, katere se vrne pod:
„Srečna bodočnost 4153“ do 20. junija
na upravnštvo Slov. Naroda. Tajnost
zadržana. Za eventualna pojasnila
staršem vedno na razpolago 4153

Kontoristinja
izvežbana v vseh pisarniških poslih,
kakor tudi v knjigovodstvu se takoj
sprejme. **Golob & Co.** tovarna ke-
mičnih izdelkov, Vič. 4158

Žagaria
za žaganje na vodni žagi potrebujem;
Znati mora tudi po ravljanju. Plač lo ro
po pogodbi in povračilo notnih stroškov.
Dragutin Vukmanović, p. lara, Turski
Čel nac pri Banjalaki, Bosna. 5155

Papir za cigarete.
Abadie, Samum, Golub, Ottoman. Vsa-
kovrstne strošnice. Pečati vosek in
k pimi svinčniki na debelo.

„Uranus“ papirnice
Ljubljana, Mestni trg 11.

Nudim
Konopljen motvaz
(Spago) za vezanje vreč iz
Beograda kg K 52—
Suplemen tutarje vreče.

Gjorgje Grujić
Beograd, Miletića ul. 15.

ORODJE
(ALAT)
Odon Routny
Ljubljana, Golodvorska 37.
Telefon št. 460.

Išče se
kontoristinjo
za večje stavbeno podjetje v obližu
Ljubljane. Plača, hrana in stanovanje
ter 1000 — 1500 K mesečno ali brez
hrane in stanovanja 1500 — 2500 me-
sečno. — Zahteva se znanje knjigovo-
dstva, strojepisja, stenografije slovenske
ter slovenske in nemške korespondence.
Začetnica se sprejme le, ako ima iz-
redne zmožnosti. — Prosbe, katerim je
priložiti šolska in spricvala o event.
prakti ter si ko je poslani na upr. Slov.
Nar. pod šifro „Stavbeno podjetje/4110“.
One, ki imajo neoporočeno preteklost,
imajo prednost. Služba stalna. 4110

Valentin Maček
tovarna slamniov
v Domžalah. 732

Sprejemam v popravilo
vsakovrstne slamniovke tudi
klobuke za gospode in
dame. Vsako soboto na
Sv. Jakobu trgu v Ljub-
ljani. Oblike na vpogled.

„ADRIJA“
Mirodilnica in zaloga
fotografskih aparatov ter
potreščin.

Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

Bavilo za oblike „TERLA“. Praln-
praki. Čistila za slamniovke „STRO-
BIN“, Modrovaljo tobaka „Madr-
stilo“ toaletnega mila. „ROZNI RA-
SEK“ najboljša sredstva za negova-
nje poti. Preizkušeno dobra sredstva
proti molim. — Parfimi in dišave.
Sredstva za konzerviranje ajze. —
Konzervirane zaloga slavniov
Mirodilnica in zaloga

„NOVA PIVANA“
Za NEA, Bračovičeva ulica št. 24
stajališče elekt. tramvaja.
Prvovrstna kuhinja —
sposobna za vsa
obeda in večerje.
sak večer koncert.

Kje —————?
naj jemo —?
v Zagrebu!

Najboljše hrane odličnega sveta
so prave hrane, družestvo
vrste leže in elegantni zanimivi
bar grand-restavrant

„NOVA PIVANA“
Za NEA, Bračovičeva ulica št. 24
stajališče elekt. tramvaja.
Prvovrstna kuhinja —
sposobna za vsa
obeda in večerje.
sak večer koncert.

Kje —————?
naj jemo —?
v Zagrebu!

Najboljše hrane odličnega sveta
so prave hrane, družestvo
vrste leže in elegantni zanimivi
bar grand-restavrant

„NOVA PIVANA“
Za NEA, Bračovičeva ulica št. 24
stajališče elekt. tramvaja.
Prvovrstna kuhinja —
sposobna za vsa
obeda in večerje.
sak večer koncert.

Kje —————?
naj jemo —?
v Zagrebu!

Najboljše hrane odličnega sveta
so prave hrane, družestvo
vrste leže in elegantni zanimivi
bar grand-restavrant

„NOVA PIVANA“
Za NEA, Bračovičeva ulica št. 24
stajališče elekt. tramvaja.
Prvovrstna kuhinja —
sposobna za vsa
obeda in večerje.
sak večer koncert.

Kje —————?
naj jemo —?
v Zagrebu!

**Uglaševanje in po-
pravljanje klavirjev**

tudi na deželi. Poltina Perdo, ugla-
ševalec klavirjev, Ljubljana, Tr-
najska cesta št. 45. 4082

Vino
vrlo okusno, letno, v poslani mi posedi
postavno kolodvor se proda: 400 hl
eta 1919 po 1250 K, 100 hl i. 1918 po
13— K na ralo. Ako se vzame vse,
dam novo 400 hl po 12 K, a staro po
1250 K. Posetnik Cigar, Gorja Stabica,
Hrvatska Zagorje 4156

800 gnojnih vil
iz kovanega železa s štirimi rogli,
11 1/2 col dolgimi odda komad
po 52 K z zaloge

Josef König,
Graz, Straubergasse 24. 4165

Ravnateljja
za podružnice, ki se ustanovi za Slove-
nijo v Ljubljani, sprejme domača zava-
rovalnica, proti stalnim dohodkom. Po-
nudbe, v kateri naj se navedejo zahtevki
plače in dosedajno službovanje, pod
„Sigurna bodočnost/4159“ na upravnništvo
lista. Diskrecija zadržana. 4159

Preklic.
Podpisani France Prestrel, čevljar
v Ljubnem, hiš. št. 64, preključem s
tem in obžaluj, da sem izrekel o
gosp. Antonu Mohoriču, posestniku in
čevljarjem mojstru v Ljubnem, da je
goljufal in se mu zahvaljujem, da je
dostavljal od tožbe.

Nat ečaj.
I. hrv. glasbeno in pevsko
društvo „Zora“ v Karlovcu raz-
pisuje ovime natčaj za dramskega
sborovodja. Traži se vještina uprav-
ljanja, pevskim zborom i gudaškimi
orkestrom. Prednost imadu konzervato-
risti a vje t guslač našao bi obilno pri-
vatne zarade. Dužnost: najviše 10—12
sat na tje dan u večernjim satovima.
Plača 1000 K mesečno. Ponude sa
svjedočbama i opiso n dosadnjega rada
do konca ula na predsjedništvo „Zora“
Karlovac kod Zagreba. 4137

Kopel
v hotelu „SLON“
je razen ponedeljka
osak dan od
8 — 17
(5 popoldne) odprta. 3909

boja (barva) za tkanine
Glavno zastupstvo za Jugoslavijo
Oskar Fuchs i drug
Telefon 11-38.
Zagreb, Vialška ulica 59

„CLIO“
boja (barva) za tkanine
Glavno zastupstvo za Jugoslavijo
Oskar Fuchs i drug
Telefon 11-38.
Zagreb, Vialška ulica 59

Kje —————?
naj jemo —?
v Zagrebu!

Najboljše hrane odličnega sveta
so prave hrane, družestvo
vrste leže in elegantni zanimivi
bar grand-restavrant

„NOVA PIVANA“
Za NEA, Bračovičeva ulica št. 24
st

Jadransko hotelsko i kupališčno d. d. Sušak (sada u Crikvenici).

IV. emisija.

Poziv na subskripciju.

II. redovita glavna skupština dioničara Jadranskog hotelskog i kupališnog d. d., održana dne 20. maja 1920. zaključila je povišenje dioničke glavnice od K 7.500.000- na K 20.000.000- izdajanjem novih 62.500 komada dionica po nom. K 200-., koje učestvuju na poslovnom dobitku počevši od 1. januara 1920., ovlastivši ujedno ravnateljstvo, da ovu emisiju provede.

Na temelju ovoga ovlaštenja predaje ovim ravnateljstvo od spomenutih dionica K 7.500.000- t. j. 37.500 komada dionica po K 200- nom. na subskripciju pod slijedećim uvjetima:

Na temelju svake stare dionice dosadanih emisija može se potpisati jedna nova dionica IV. emisije. Emisioni tečaj ustanovljuje se za dosadanje dionice sa K 280- po dionici više K 20- za trošak.

Pravo opcije ima se izvršiti od 25. maja do uključivo 15. juna 1920. te ujedno predložiti upisnim mjestima stare dionice bez kuponskih araka, odnosno prigodom dosadanih emisija izdane medjutomnice, u svrhu zabilježbe, da je pravo opcije izvršeno. Pravo opcije utrnjuje danom 15. juna 1920.

Kao potpisna, odnosno uplatna mjesta funkcioniraju za Sloveniju: Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani te njezine podružnice u Mariboru, Celju, Borovljah in Ptuj. Jadranska banka podružnica u Ljubljani, Mariboru in Celju.

Uplata cijelokupne vrijednosti novih dionica ima uslijediti istodobno sa izvršenjem prava opcije. Za uplate izdat će se medjutomnice, koje će se prema kasnijoj objavi izmijeniti sa primjerenim brojem dionica. Za upisivanje potrebite tiskanice dobivaju se besplatno na blagajnama upisnih mjesta.

Ostatak od K 5.000.000- t. j. 25.000 komada dionica izlaže se slobodnoj subskripciji uz emisioni tečaj K 400- više K 20- za trošak, uz iste gore navedene modalitete.

Pravo repartacije pridržaje sebi ravnateljstvo, ali će kod dodjeljenja slobodnih komada imati upisatelji stari dioničari prednost.

Višak uplaćen preko nominalne vrijednosti dionica upotrijebit će se nakon odbitka troškova emisije u korist društvene pričuvne zaklade.

Uspjeh emisije osiguran je sindikatom.

CRIKVENICA, dne 18. maja 1920.

Ravnateljstvo

Jadranskog hotelskog i kupališnog d. d., Sušak (sada Crikvenica).

Predasta se 2 AVTOMOBILA.

Prvi: „FIAT“ Torino, 35 HP s 6 sedeli.
Drugi: „BANCAR“, Milano, 30 HP, pripraven za poštne in osebne vožnje.
Oba sta v najboljem stanju, z dobro pnevmatikom.
Piorjančič, Selensburgova ul. 6.

Zahtevajte povsod edinole „Ciril in Metodov čaj“ v zavrtkih.

Glavna zaloga in glavni dobavitelj
IVAN PERDAN V LJUBLJANI.

Dospela je večja partija
PNEVMATIK
za avto in kolesa
po najnižjih cenah.
M. Kuštrin, Ljubljana,
Dunajska cesta šte. 20. — Tel. 470.

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev in trgovac z glasbilo
Ljubljana, Wolfova ul. 12

Enonadstropna hiša
v zelo prometnem trgu, 15 km od Ljubljane, z velikim sadnim in sočnim vrtom ter gospodarskim poslojem se radi preselitev. Hiša je pripravna za vsako trgovino ali obrt. Polze se pod „R. P. K. 4120“ na upravištvu Slovenskega Naroda. 4120

Eterično jelkino olje

reži in jelkov ekstrakt priporočam lekarnam, drog. zdraviliščem itd. Maltov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo s sladkorjem; sadno esenco pa kompotirajo za izdelavo potalic so vedno razpoložljive za sodavitelje.

Potrnik Srečko, Ljubljana, Slomškova ul. 27.

Čevlji, gamaše, sandale

Velika izbira. — Zmerno ceno.

Prodaja trgovcem na debelo

Frković i drug
Ljubljana, Stritarjeva ul. 7. Zagreb, Mesnična ul. 5. Beograd, Sarajevska ul. 8.

Mednarodna trgovska družba

„ADRIA“

JOSIP LIKAR, Graz, Grleskal 40.

priporoča

po najnižjih dnevnih cenah

vsakovrstno kolonijalno blago, kakor tudi vsakovrstne kemične in tehnične izdelke.

„CROATIA“ zavarovalna zadruga v Zagrebu.

2. emisija.

Vabilo na subskripcijo.

Na temelju določb § 48. zadružnih pravil zviša ravnateljstvo „Croatiae“ zavarovalne zadruge v Zagrebu, temeljno glavnico (zavarovalni zaklad) tega zavaroda za K 1.200.000.— to je

od K 800.000.— na K 2.000.000.—

z emisijo

2.400 temeljnic po nom. vrednosti K 500.—

pod sledećimi pogoji:

1. Posesniki starih temeljnic imajo pravico do podpisa za vsaki 2 stari temeljnici, odnosno do opcije 3 novih za ceno K 800.— V to svrhu morajo predložiti pri subskripcijskem mestu plašče starih temeljnic, na katerih se označi, da je pravica opcije izvršena, nakar se plašči vrnejo subskribentom.

2. Subskripcija začneja dne 5. junija in traja do 1. julija 1920 pri centrali „Croatia“, zav. zadruge v Zagrebu, lastna palača, Marovska ulica št. 1.

3. Pri subskripciji se mora takoj vplaćati celi iznos podpisanih temeljnic skupno s 5% nimi obrestmi počevši s 1. januarjem 1920 v znesku K 12.50, ker bodo temeljnice participirale na poslovnem dobitku za leto 1920.

4. Glede dodeljenja temeljnic, katere ne bodo optirane od temeljničarjev — odloča ravnateljstvo.

5. Ker se temeljnice glase na ime, smatra zadruga svojim temeljničarjem samo dotičnika, ki je vpisan v njeno knjigi temeljničarjev.

6. Celotni prebitek, katerega se plaća vrhu nominalne vrednosti teh temeljnic, dodeli se po odbitku vseh emisijskih stroškov in obresti fondu temeljne glavnice.

7. Za vplaćane zneske izdajali se bodo subskribentom začasno interimni listi, izvirne temeljnice pa, čim bodo dogotovljene, in te proti povrnitvi interimnih listov.

8. Temeljničarji, ki ne vrše opcije v smislu točke 2, izgubijo opcijsko pravo.

Zagreb, dne 1. junija 1920.

4131

Ravnateljstvo
zavarov. zadruge „Croatia“ v Zagrebu.

CARINSKA AGENTURA NIC. M. PIVLJAKOVIĆA,

MARIBOR, CAFOVA ULICA 2.

da cenj. industrijalcem, trgovcem in obrtnikom na znanje, da je počela poslovati s 1. junijem t. l.

Posreduje v vseh carinskih zadevah, to je pregledanje blaga, reklamacije preveć plaćane carine i. t. d.

MARIBOR, dne 1. junija 1920.

JUGOSLAVENSKA
TVORNIKA ELEKTRIČNIH STROJEVA D. D.

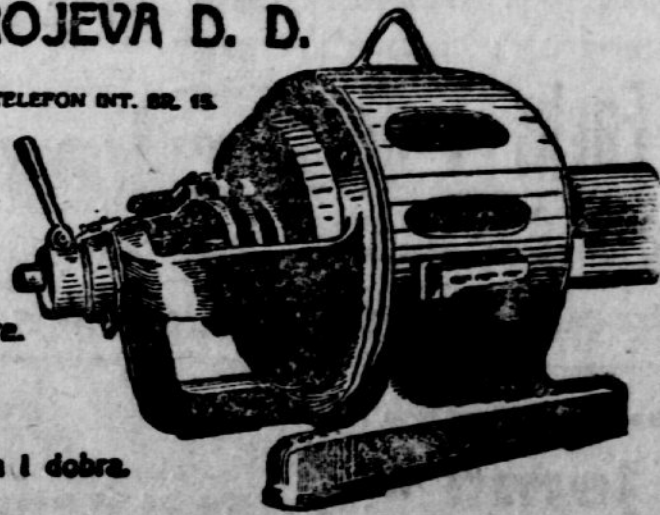
POSLOJANI: JTES KARLOVAC KARLOVAC TELEFON INT. BR. 12

PRIMA NA POPRAVAK svake vrste strojeve, električne strojeve napetosti i jaćine.

GRADI elektromotore, dinamostrojeve i transformatore.

PROJEKTUJE I IZVADJA

elektrićne centrale za gradove, sela i dobra.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica šte. 2.

Delniška glavnica 30.000.000.— kron.

Rezervni fond 20.000.000.— kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoći račun
proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut
in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE